

CURRENCE

Jaarverslag 2013

De overgang naar Europees betalen

Hoe werkt dit bestand?

Het Currence jaarverslag is een interactieve PDF. Bovenaan elke pagina ziet u de navigatiebalk. Deze navigatiebalk bestaat uit een drietal icoontjes en daarnaast vier gekleurde kaders.

De 4 kaders zijn directe links (verwijzingen) naar de hoofdonderdelen van dit jaarverslag. De [Inhoudsopgave](#), de [Kerncijfers](#), het [Jaarverslag](#) en de [Jaarrekening](#) zijn zo snel bereikbaar, en u kunt zo ook snel terug navigeren naar het begin van een van deze onderdelen. Tevens zijn de hoofdstukken van de inhoudsopgave interactief. Hiermee kunt u ook naar de verschillende onderdelen van het jaarverslag navigeren.

Klikt u op dit icoontje dan opent de webbrowser en gaat u automatisch naar de homepage van Currence.

Heeft u een vraag of opmerking voor ons? Klikt u dan op dit icoontje. U opent hiermee automatisch uw e-mailprogramma en er wordt direct een nieuw e-mailbericht aangemaakt met ons e-mailadres.

Klikt u op dit icoontje dan kunt u het jaarverslag printen.

Let op:

De cover van dit jaarverslag is een flash animatie. Indien er een melding op uw scherm verschijnt over het installeren van een flash player dan werkt deze animatie bij u niet. Dit is niet van invloed op de werking van de interactieve elementen van deze PDF. Deze werken zoals hierboven beschreven.

Als u dit bestand hebt geopend met *Adobe Reader* dan zal de navigatiebalk bij het printen van het bestand niet afgedrukt worden. Andere software voor het lezen van een PDF-bestand ondersteunt deze functionaliteit wellicht niet.

Inhoudsopgave

2	Profiel Currence
3	Organisatie en kerncijfers 2013
9	Bericht van de Raad van Commissarissen
10	Verslag van de Directie
13	De producten van Currence
13	iDEAL
33	Incasso
38	Acceptgiro
41	Chipknip
48	Toelichting op de structuur, organisatie en governance van de onderneming
53	Jaarrekening 2013
58	Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening

Currence is geen bestaand woord, maar heeft wel associaties met 'currency' (valuta; betaalmiddel) en 'current' (actueel; stroom). Zo ontstaat het idee van een actuele geldstroom. Currence staat voor eigentijds, goed functionerend elektronisch betalingsverkeer. Het woord 'concurrence' dat snijvlak of samenkomst betekent, is bouwsteen van het woord concurrentie. Dat is niet toevallig want het faciliteren van marktwerking is een belangrijk doel van Currence.

Profiel van Currence

Currence is eigenaar van de collectieve Nederlandse betaalproducten iDEAL, Incasso/Machtigen, Acceptgiro en Chipknip.

Het doel van Currence is het faciliteren van marktwerking en het vergroten van transparantie in het collectieve betalingsverkeer in Nederland met behoud van de hoogwaardige kwaliteit, efficiency en veiligheid van de collectieve betaalproducten.

In dialoog met alle belanghebbenden bepaalt Currence voor haar betaalproducten objectieve spelregels. Zij verstrekt licenties en certificaten aan marktpartijen en nieuwe toetreders, die voldoen aan deze spelregels en die de Currence betaalproducten op de markt willen aanbieden respectievelijk ondersteunende diensten willen leveren. Ter waarborging van de kwaliteit en veiligheid van haar producten ziet Currence toe op de naleving van haar regelgeving door marktpartijen. Ook werkt zij nauw samen met alle belanghebbenden op het gebied van fraudepreventie. Currence verzorgt publieksvoorlichting en merkpromotie, mede op basis van marktonderzoek, en positioneert haar betaalproducten als veilig, gemakkelijk en efficiënt.

De markt van het betalingsverkeer is dynamisch. Het tempo van internationalisatie en technologische ontwikkelingen is hoog. De veranderende markt- en klantbehoeften zijn de basis voor het beleid en een eventuele verdere ontwikkeling van de betaalproducten van Currence. De totstandkoming van de eurobetaalruimte (Single Euro Payments Area; SEPA) leidt ertoe dat het accent de laatste jaren meer op de migratie van de nationale producten naar de Europese producten is komen te liggen dan op de doorontwikkeling van bestaande producten.

Currence is een autonoom opererende organisatie met een governance die haar onafhankelijkheid waarborgt. Currence is in 2005 opgericht op basis van een initiatief van acht Nederlandse banken. Haar oprichting vloeit onder meer voort uit de in 2002 gedane aanbevelingen van de Commissie Wellink om meer transparantie en marktwerking in het betalingsverkeer te bewerkstelligen. Door de oprichting van Currence is een marktmodel in het Nederlandse betalingsverkeer ontstaan, waarbij producteigendom en regelgeving zijn gescheiden van transactieverwerking.

Currence is eigenaar van de collectieve Nederlandse betaalproducten. In het oprichtingsjaar 2005 heeft Currence het eigendom verkregen van de producten PIN, Chipknip, Acceptgiro en Incasso/Machtigen. In 2006 is iDEAL hieraan toegevoegd.

Organisatie & kerncijfers

2013

Organisatie en kerncijfers 2013

Statutaire functionarissen

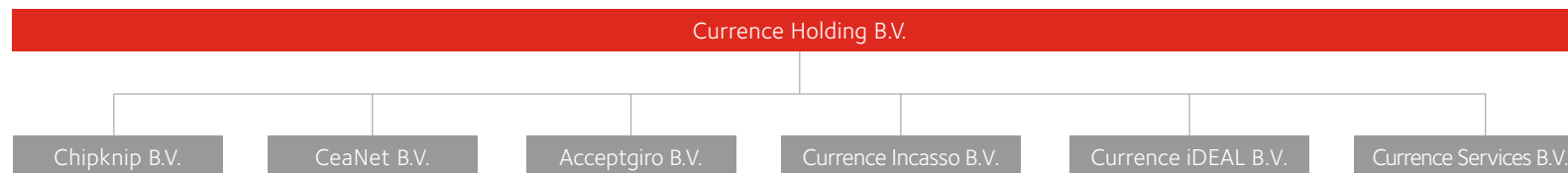
Directie

Drs Piet M. Mallekoote

Raad van Commissarissen

Naam	geb.	functie	(her)benoemd	aftredend
Drs Jaap Koning, voorzitter	1943	oud-directeur DNB	2013	2016
Udo Groen (tot 1 augustus 2013)	1964	zelfstandig adviseur en bestuurder	2006	
Drs Sjors Kruijer	1959	CFO Royal Fruitmasters Group	2011	2015

Currence Holding B.V. en dochtervennootschappen

Aantal licentie- en certificaathouders iDEAL

Instellingen	2012	2013
Licentiehouders iDEAL	12	11
Certificaathouders iDEAL	37	46

Aantal licentie- en certificaathouders Acceptgiro en Incasso/Machtigen

Instellingen	2012	2013
Licentiehouders Acceptgiro	26	22
Licentiehouders Incasso/Machtigen	38	35
Debet Processor Acceptgiro	4	4
Debet Processor Incasso/Machtigen	2	2
Credit Processor Acceptgiro	4	4
Credit Processor Incasso/Machtigen	2	2
Clearing House Acceptgiro	1	1
Clearing House Incasso/Machtigen	1	1
Acceptgiro drukkerijen	26	23
Acceptgiro servicebureaus	414	214

Aantal licentie- en certificaathouders Chipknip

Instellingen	2012	2013
Licentiehouders Chipknip	19	19
Acquiring Processor Chipknip	1	1
Issuing Processor Chipknip	3	3
Terminalleveranciers Chipknip	13	13
Datacomleveranciers Chipknip	26	26
Acceptant Payment Service Providers Chipknip	2	2
Kaartleveranciers, -personalisatoren, -vernietigers	7	7
Switch	1	1
Clearing House	1	1

iDEAL

iDEALtransacties

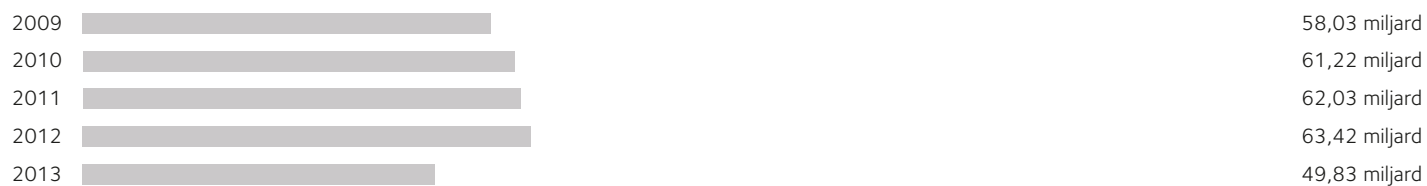
iDEAL omzetwaarde
in euro

Incasso/Machtigen

Incassotransacties

Incasso omzetwaarde
in euro

Acceptgirotransacties

 Acceptgiro omzetwaarde
in euro

Chipkniptransacties

 Chipknip omzetwaarde
in euro

Jaarverslag

Bericht van de Raad van Commissarissen

Werkwijze

De Raad van Commissarissen adviseert de directie en houdt toezicht op haar beleid in het belang van de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen. De Raad van Commissarissen houdt hierbij de belangen van alle stakeholders in het oog. De Raad onderschrijft het belang van Currence en haar rol in de betaalmarkt met betrekking tot de nationale collectieve betaalproducten. De Raad van Commissarissen heeft in 2013 zes keer vergaderd. Tijdens de vergaderingen is onder andere aandacht besteed aan de toekomstperspectieven van de producten van Currence, in het bijzonder van iDEAL. Daarnaast is regelmatig gesproken over de relatie van Currence met Betaalvereniging Nederland in het algemeen en de dienstverlening van Currence Services B.V. aan de Betaalvereniging in het bijzonder. De Raad heeft buiten aanwezigheid van de Directie zijn eigen functioneren en dat van de directeur in het verslagjaar beoordeeld. De heer Groen is op 1 augustus 2013 teruggetreden als lid van de Raad. De Raad dankt Udo Groen voor zijn jarenlange inzet en betrokkenheid. De Raad spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de Directie en de medewerkers hun werkzaamheden hebben vervuld.

Jaarrekening Currence

Hierbij bieden wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening aan van de vennootschap over het boekjaar van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013. De jaarrekening is door de Directie opgemaakt en na controle door KPMG Accountants N.V. door ons met de Directie besproken. Wij vragen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om de jaarrekening conform het voorstel van de Directie vast te stellen. Wij stellen voor, overeenkomstig het voorstel van de Directie en op basis van de statutaire bepalingen, het resultaat exclusief deelnemingen na belasting ad € 1.000 ter beschikking te stellen aan de Vennootschap die dit resultaat zal toevoegen aan de Overige reserves. Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt daarnaast voorgesteld om het door productvennootschappen uitgekeerde dividend ad € 6.387.000 toe te voegen aan de betreffende dividendreserves en dit bedrag vervolgens uit te keren.

Wij vragen de aandeelhouders décharge te verlenen aan de Directie voor het in het jaar 2013 gevoerde bestuur en aan de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

Amsterdam, 25 april 2014

Namens de Raad van Commissarissen,
Jaap Koning, voorzitter

Overgang naar SEPA uiterlijk
1 augustus 2014 afgerond.

2014 laatste jaar voor
Chipknip.

Verslag van de directie

De overgang naar SEPA

De gemeenschappelijke eurobetaalmarkt is nagenoeg voltooid. Deze vormt het sluitstuk van de integratie van de financiële markten, die bij de introductie van de euro, in 1999, op gang kwam. De SEPA-verordening geeft aan dat uiterlijk 1 februari 2014 nationale overschrijvingen en incasso's op Europese standaarden over moeten zijn. Op 26 februari 2014 hebben het Europese Parlement en de Europese Raad een extra overgangperiode van zes maanden, tot 1 augustus 2014, vastgesteld. Ook voor Nederland moet dan de overgang zijn afgerond. Eind 2013 vonden binnen het eurogebied al driekwart van alle overschrijvingen plaats via de Europese overschrijving (in Nederland: 85%). Voor incasso's lag dit wat lager (40%; Nederland: 50%). Nadien zijn deze percentages rap verder opgelopen. In februari 2014 was in Nederland meer dan 90% van de overschrijvingen gemigreerd en circa 80% van de incasso's. Met name kleinere zakelijke klanten waren toen nog doende hun incasso's om te zetten. Voor Currence betekent de overgang van het gebruik naar de Europese incasso dat het Nederlandse Incassoproduct in 2014 zal ophouden te bestaan.

2014 zal ook voor Chipknip het laatste jaar van haar bestaan zijn. Na bijna 20 jaar is het einde van de levenscyclus van Chipknip bereikt. Niet alleen in technisch opzicht maar ook in functionele zin. Na een piek in 2010 is het gebruik met 30% gedaald. Moderne betaalmogelijkheden, zoals contactloos betalen met de betaalpas of smartphone, zullen het toekomstige gebruik verder doen afnemen. Na consultatie van alle stakeholders is daarom in 2013 afgezien van nieuwe investeringen. Deze waren noodzakelijk om het Chipknipsysteem aan te passen aan de Europese betaalinfrastuctuur en aan gangbare datacommunicatieprotocollen.

Op verzoek van eindgebruikers is de Acceptgiro in 2013, aangepast aan de Europese standaarden. Hierdoor is de continuïteit van het gebruik van de Acceptgiro in het SEPA-tijdperk verzekerd. In de afgelopen tien jaar is het aantal verwerkte papieren Acceptgiro's met 80% afgenomen. Gelet op dit teruglopende gebruik is met banken en eindgebruikers afgesproken 1 januari 2019 het betalingsverkeer met Acceptgiro te beëindigen. Bij een sterke voortzetting van dit dalende gebruik in de komende jaren is, om financiële redenen, overigens een eerdere uitfasering niet ondenkbaar als er voor alle eindgebruikers goede en toegankelijke alternatieven beschikbaar zijn. In overleg met aanbieders en eindgebruikers zullen in 2014 de mogelijkheden hiertoe worden verkend.

Het betalen met iDEAL, dat sinds de introductie op de markt eind 2005 jaarlijks sterk is gegroeid, is in 2013 aan de standaarden voor de Europese overschrijving aangepast. Dit vergemakkelijkt het gebruik van iDEAL in andere Europese landen en maakt het tevens eenvoudiger iDEAL interoperabel te maken met, gelijksoortige, systemen in andere landen.

Uitfaseren deel nationale producten versmalt basis Currence.

Toekomst Currence

In de gemeenschappelijke eurobetaalmarkt is niet langer plaats voor betaalproducten die niet op Europese of internationale standaarden zijn gebaseerd. In dit kader is het betaalproduct PIN al in 2011 vervangen door internationale betaalmerken. De desbetreffende productvennootschap is in maart 2014 geliquideerd. Met het beëindigen van Incasso en Chipknip in 2014 versmalt de basis van Currence verder. Hierdoor blijft iDEAL als enig betaalproduct met groeipotentie over onder Currence Holding B.V. Afgezien van de lopende uitfaseerperiode van Acceptgiro.

Omdat er na het beëindigen van de nationale betaalproducten behoefte blijft bestaan aan het organiseren en faciliteren van de gemeenschappelijke taken in het betalingsverkeer, hebben de Nederlandse banken eind 2011 Betaalvereniging Nederland opgericht. Door de overgang van de nationale producten naar Europese producten is de afgelopen jaren een aantal taken door Currence aan de Betaalvereniging overgedragen. De werkzaamheden voor de Betaalvereniging worden tot nu toe verzorgd door medewerkers in dienst van Currence Services B.V. De Betaalvereniging heeft hiervoor een overeenkomst met Currence Services B.V. afgesloten. Gelet op de verdere accentverschuiving van taken van Currence naar de Betaalvereniging, is besloten Currence Services B.V. in de loop van 2014 onder te brengen bij de Betaalvereniging.

De resterende productvennootschappen zullen onder de paraplu van Currence Holding B.V. blijven bestaan.

De nationale betaalproducten in 2013

In 2013 nam het betalen met iDEAL opnieuw fors toe. Er werd 142 miljoen keer met iDEAL betaald (+21%). Een heuglijke gebeurtenis in 2013 was de 500-miljoenste betaling met iDEAL sinds de marktintroductie eind 2005. Goed nieuws was ook dat verschillende onafhankelijke organisaties aan iDEAL een hoge ranking toekenden in het onderzoek van onmisbare merken respectievelijk dat van meest bekende merken. Zie voor een verwijzing naar deze onderzoeken de paragraaf over iDEAL. In het onderzoek van de meest bekende merken belandde iDEAL zelfs op nummer drie van alle merken in Nederland. Dit stemt tot vreugde. Een mijlpaal was daarnaast dat meerdere banken in 2013 voor hun klanten een mobiele variant van iDEAL introduceerden. Hiermee werd aan een belangrijke wens van webwinkeliers en consumenten voldaan. Consumenten kunnen hierdoor nog gemakkelijker en gebruikersvriendelijker internetaankopen betalen. In het verslagjaar werd al circa 10% van de iDEAL-betalingen via de mobiele versie verricht. Naar verwachting zal het gebruik hiervan de komende jaren verder toenemen. Het aantal ondernemers dat iDEAL als betaalmiddel aan klanten aanbiedt, steeg met 10.000 naar 100.000. Deze forse stijging hangt mede samen met het feit dat iDEAL steeds vaker buiten het gebruikelijke e-commerce segment wordt gebruikt en meer en meer door buitenlandse webwinkels wordt geaccepteerd.

Gebruik iDEAL opnieuw fors toegenomen.

Lichte afname
incassobetalingen.

Het aantal betaalinstantellingen dat iDEAL aan buitenlandse webwinkels aanbiedt, steeg van 20 naar 35. Nederlandse consumenten kunnen hierdoor – in min of meerdere mate – inmiddels in meer dan 60 landen betalen met iDEAL. In 2013 werd 20% van alle iDEAL-betalingen verricht voor aankopen bij buitenlandse ondernemingen. In 2013 werden verdere stappen gezet om de beschikbaarheid van iDEAL te verbeteren.

Met Incasso werd 1,2 miljard keer betaald. Omdat in de loop van 2013 de migratie naar de Europese incasso opgang kwam, was dit minder dan in andere jaren. Worden de betalingen met de Europese incasso hierbij opgeteld dan nam het totale aantal betalingen met incasso licht af (-1%). Aangezien het gebruik van Incasso jarenlang is toegenomen, betekende dit een trendbreuk. Dit hing mede samen met het beëindigen van de acceptatie van het Incassoproduct door incassanten die hebben afgezien van de migratie naar de Europese incasso. Zij zijn overgestapt op andere betaalproducten, waaronder iDEAL. In lijn met de ontwikkeling uit voorgaande jaren nam betalen met de Acceptgiro, in 2013 verder af (-9%).

Versterkte daling
Chipknipgebruik.

Het dalende gebruik van Chipknip zette in 2013 versterkt door (-18%). Een belangrijke activiteit in het verslagjaar was het opstellen en bespreken van een uitfaseerplan met licentiehouders en (andere) stakeholders. Een communicatieplan maakt hier deel van uit. Het plan is erop gericht het publiek proactief te informeren over het tijdig afwaarderen van het saldo op de Chipknip.

Resultaten 2013

De geconsolideerde jaarrekening van Currence omvat de financiële gegevens van Currence Holding B.V. en haar groepsmaatschappijen. Het financiële beleid van Currence richt zich op kostenefficiëntie. Currence heeft een beperkte winstdoelstelling. In de kern is deze gericht op continuïteit en beweegt die zich binnen de mededingingsrechtelijke kaders. In samenhang hiermee heeft Currence de afgelopen jaren haar tarieven neerwaarts aangepast. De migratie van de nationale producten naar Europese producten en de hiermee samenhangende (aankomende) beëindiging van een aantal nationale collectieve producten hebben de doelstellingen van de onderneming niet gewijzigd. In het verslagjaar behaalde Currence een netto resultaat van 0,7 miljoen euro. Het geconsolideerde balanstotaal kwam uit op 25,0 miljoen euro en het eigen vermogen bedroeg ultimo 2013 21,8 miljoen euro.

Amsterdam, 25 april 2014

Piet M. Mallekoote
Algemeen Directeur

De producten van Currence

iDEAL

iDEAL en de markt

In 2013 betaalden consumenten opnieuw vaker met iDEAL. iDEAL werd 142 miljoen keer gebruikt, 25 miljoen meer betalingen dan in 2012 (+21%). De sterke groei, die zich sinds de marktintroductie jaren achtereen heeft voorgedaan, zette zich hiermee voort (grafiek 1). Gemeten in absolute aantallen was de toename in 2013 de grootste ooit. Een mijlpaal in december was de 500 miljoenste betaling sinds de start van iDEAL eind 2005. Deze heuglijke gebeurtenis genoot veel media-aandacht. In 2013 is met iDEAL voor een bedrag van ruim 10,8 miljard euro betaald (+23% ten opzichte van 2012).

Het gemiddelde bedrag van een iDEAL-betaling kwam uit op 75,78 euro (2012: 74,20 euro).

De groei van iDEAL hangt in belangrijke mate samen met de blijvende toename van het online kopen door consumenten, maar dat is niet de enige oorzaak. iDEAL wordt daarnaast steeds vaker gebruikt voor betalingen buiten de traditionele e-commerce. Zo wordt het gebruikelijker om abonnementen, donaties voor goede doelen en facturen met iDEAL te betalen. Naar verwachting zal deze ontwikkeling zich voortzetten nu een aantal incassanten ervan heeft afgezien over te stappen op de Europese incasso. In plaats daarvan bieden zij betalings andere betaalmethoden aan, waaronder iDEAL.

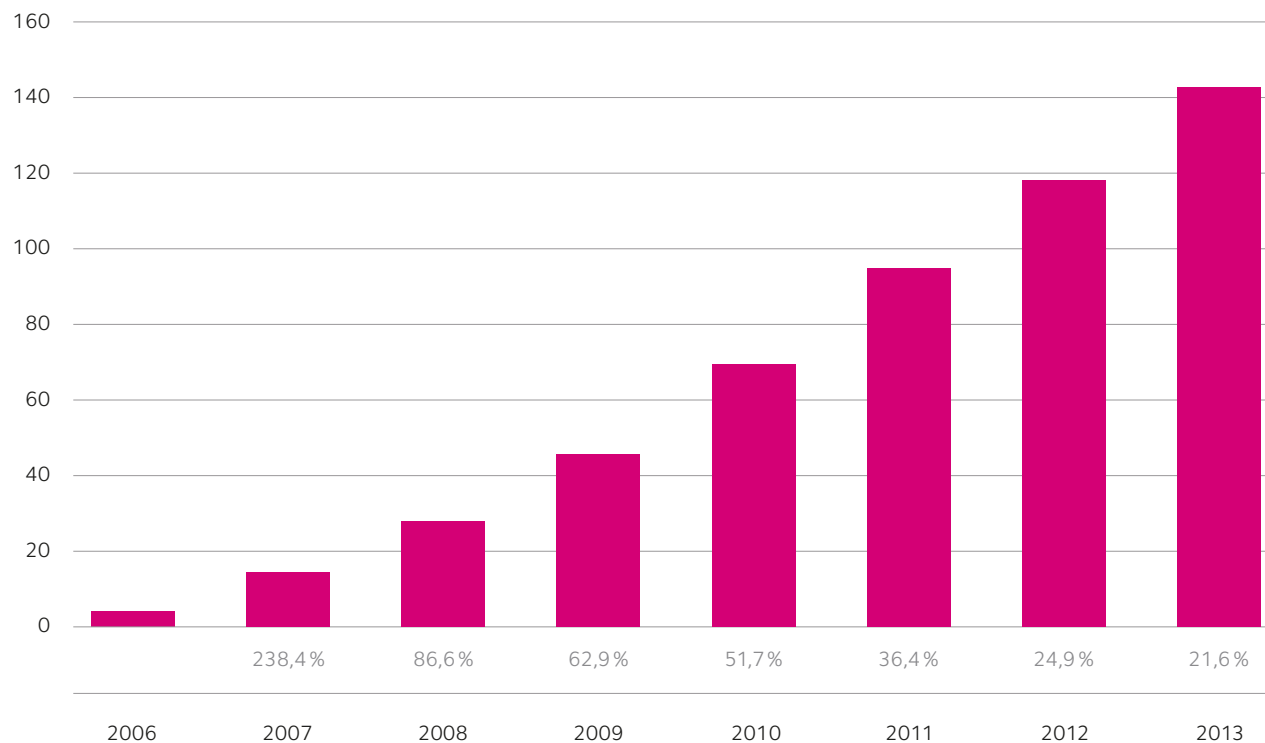
De Nederlandse online consumentenmarkt blijft groeien, ondanks de teruglopende totale consumptieve bestedingen. Uit gegevens van Thuiswinkel.org (de koepelorganisatie van webondernemers) komt naar voren dat de e-Commerce omzet in Nederland in 2013 met 8,5% is toegenomen naar 10,6 miljard euro. Dat is een duidelijke groei, zeker als deze cijfers worden afgezet tegen de omzetontwikkeling van de Nederlandse detailhandel als geheel. Het CBS laat zien dat deze in 2013 verder kromp (met 2,2% punt). Het relatieve belang van e-Commerce nam daarmee verder toe in het afgelopen jaar. Naar verwachting zal in de komende jaren een verdere verschuiving plaatsvinden, mede onder invloed van de mobiele verkopen (m-Commerce). Deze waren in tweede helft van 2013 al goed voor 13% van de totale online verkopen, volgens de M-Commerce Monitor van Blauw Research.

iDEAL-betalingen stijgen met 21%.

Mobiele omzet neemt fors toe.

Grafiek 1

iDEAL-betalingen | Aantallen in miljoenen; groei ten opzichte van het voorgaande jaar

Gemiddeld groeit de online omzet in Nederland minder hard dan die in de ons omringende landen (Europa +19% in 2012). Hoewel het percentage online kopers in Nederland relatief zeer hoog is (71% van de Nederlanders koopt regelmatig online) is het gemiddelde bedrag dat online winkelende consumenten besteden (€ 922 in 2012) laag in vergelijking tot Europa (€ 1.243). Dit kan enerzijds samenhangen met de, ten opzichte van andere landen, ongunstiger ontwikkeling van de consumptieve bestedingen gedurende de laatste jaren. Anderzijds speelt de hoge 'winkeldichtheid' in Nederland hierbij mogelijk een rol. In 2013 is het gemiddeld bestede bedrag per online koper gestegen tot € 982. Dit komt grotendeels doordat het aantal bestellingen is toegenomen (van 8,3 naar 9 per online koper).

Ondanks dat Nederland wordt beschouwd als een volwassen e-Commerce markt, is er nog ten opzichte van andere landen in Europa nog groei mogelijk. Dit vooral door een hoger aantal bestellingen per online consument.

Volgens een schatting van Thuiswinkel.org heeft Nederland ongeveer 48.000 webwinkels die producten of diensten verkopen aan consumenten. iDEAL wordt door 76% hiervan aangeboden als betaalmiddel. Bij de grotere webwinkels die zijn aangesloten bij Thuiswinkel.org, is de acceptatie bijna 100%. Zij vertegenwoordigen ongeveer 3% van alle webwinkels maar zijn samen verantwoordelijk voor ruim 70% van de e-Commerce omzet in Nederland. Bij de kleine(re) webwinkels (samen 97% van alle webwinkels) is de iDEAL-acceptatie met 75% iets lager (grafiek 2). Kleinere webwinkels bieden als primair betaalmiddel de overschrijving aan. Voor iDEAL is hier nog groei mogelijk.

Consumenten vinden veiligheid, snelheid en gemak doorslaggevende factoren voor hun keuze hoe zij hun online aankopen betalen. iDEAL scoort hierbij hoog en geniet dan ook de voorkeur van de consument, zoals in grafiek 3 wordt getoond. Deze voorkeuren zijn in 2013 nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2012. Deze grafiek laat verder zien dat 23% van de consumenten bij voorkeur achteraf betaalt, via Acceptgiro (18%), Rembours (4%) en Afterpay (1%). Bij die laatste betaalmethode ontvangt de consument een digitale factuur. Die factuur kan betaald worden met verschillende betaalmethoden, waaronder iDEAL. Daarmee komt deze betaalmethode tegemoet aan de wens van een deel van de consumenten: "Eerst zien, dan betalen".

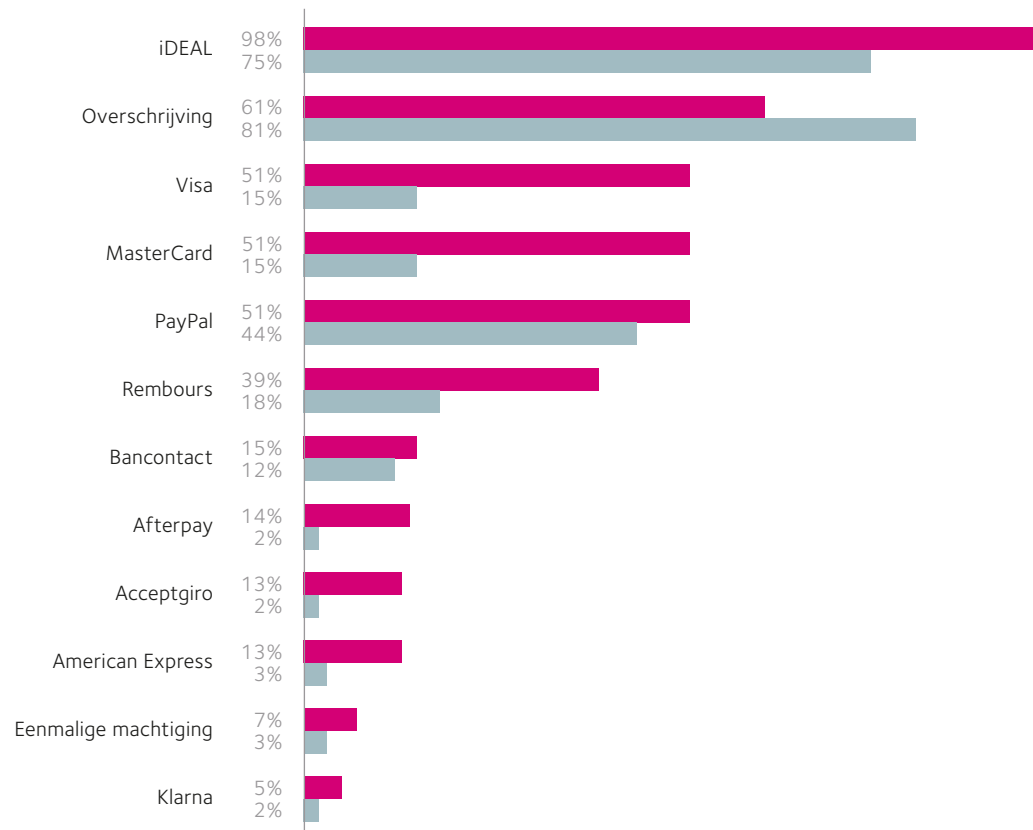
De 500-miljoenste iDEAL-betaling werd verricht bij webwinkel cadeau.nl.

Bij grotere webwinkels is iDEAL-acceptatie bijna 100%.

Grafiek 2

- Grote(re) webwinkels
- Kleine(re) webwinkels

Acceptatie betaalmiddelen door webwinkels | Ultimo 2013

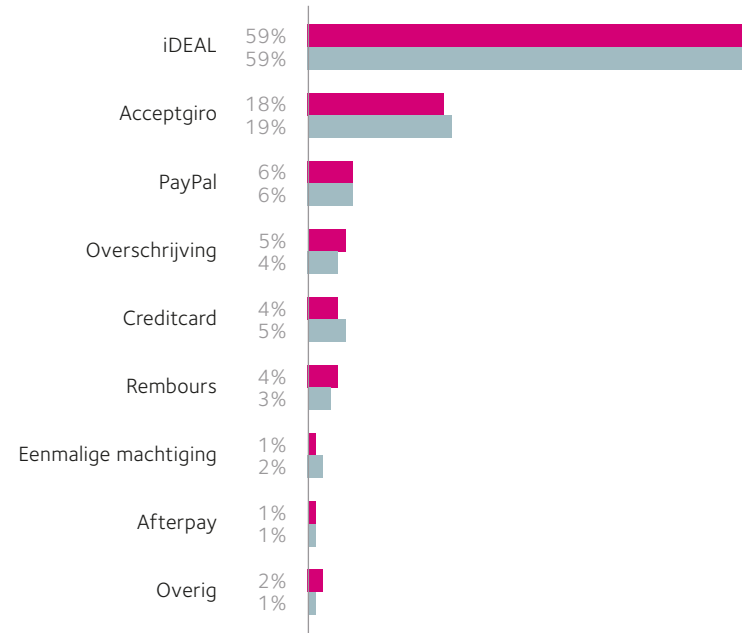
Noot: De grote(re) webwinkels zijn leden van Thuiswinkel.org.

Grafiek 3

2013

2012

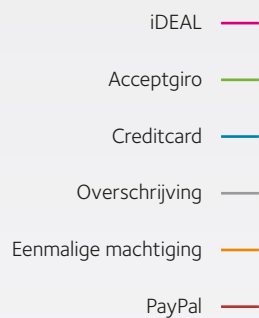
Voorkeur betaalmiddelen consument | In procenten van het aantal online kopers

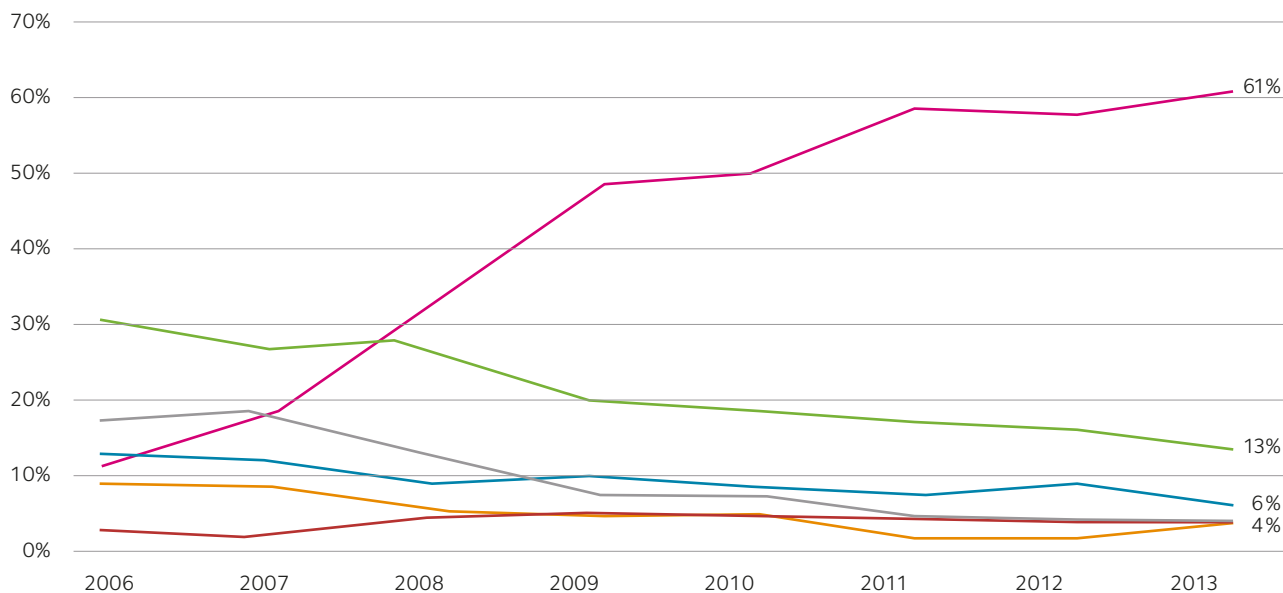
Behoefte achteraf betalen lijkt toe te nemen.

Dat de voorkeur van de consument zich vertaalt in gedrag, blijkt uit het feit dat 61% van de consumenten aangeeft dat zij hun laatste aankoop betaald hebben met iDEAL (grafiek 4). Het feitelijke betaalgedrag wijkt daarmee niet veel af van de voorkeur van de consument. Wel maken consumenten in de praktijk minder gebruik van de Acceptgiro (13%) dan zij, op basis van hun voorkeur, aangeven. Dat hangt er mee samen dat relatief weinig webwinkels Acceptgiro aanbieden als betaalmiddel. Aangezien de behoefte bij consumenten om achteraf te betalen, lijkt toe te nemen, onderzoekt Currence daarom de mogelijkheden om een iDEAL-betaling in de tijd te agenderen. Het gebruik dat consumenten maken van andere betaalmiddelen, waaronder creditcards en PayPal, is in Nederland relatief gering.

Grafiek 4

Gebruik betaalmiddelen bij laatste online aankoop | In procenten van het aantal online kopers

Bron: Thuis Markt Monitor Blauw Research.

Ongeveer helft
 webwinkels stuurt op
 betaalmogelijkheden.

In 2013 is het aantal online ondernemers dat iDEAL aanbiedt als betaalmethode gestegen van 90.000 naar 100.000. Als dit cijfer gecombineerd wordt met de schatting van Thuiswinkel.org (totaal aantal webwinkels in Nederland: 48.000) en de iDEAL-acceptatie in e-Commerce (zie grafiek 2), is de conclusie dat 64.000 iDEAL-contracten buiten e-Commerce of buiten Nederland zijn gesloten. Dit bevestigt de constatering dat iDEAL steeds breder ingezet wordt om online te betalen. Ongeveer de helft van de webwinkels stuurt op betaalmogelijkheden. Hiervoor worden overwegend het berekenen van een toeslag of het voorselecteren van de geprefereerde betaalmethode gebruikt. Het berekenen van een toeslag komt vaker voor bij grote webwinkels (62%), dan bij kleine(re) webwinkels (27%)¹. Bij de standaardselectie is het verschil tussen grote en kleine(re) webwinkels minder groot (41% respectievelijk 37%).

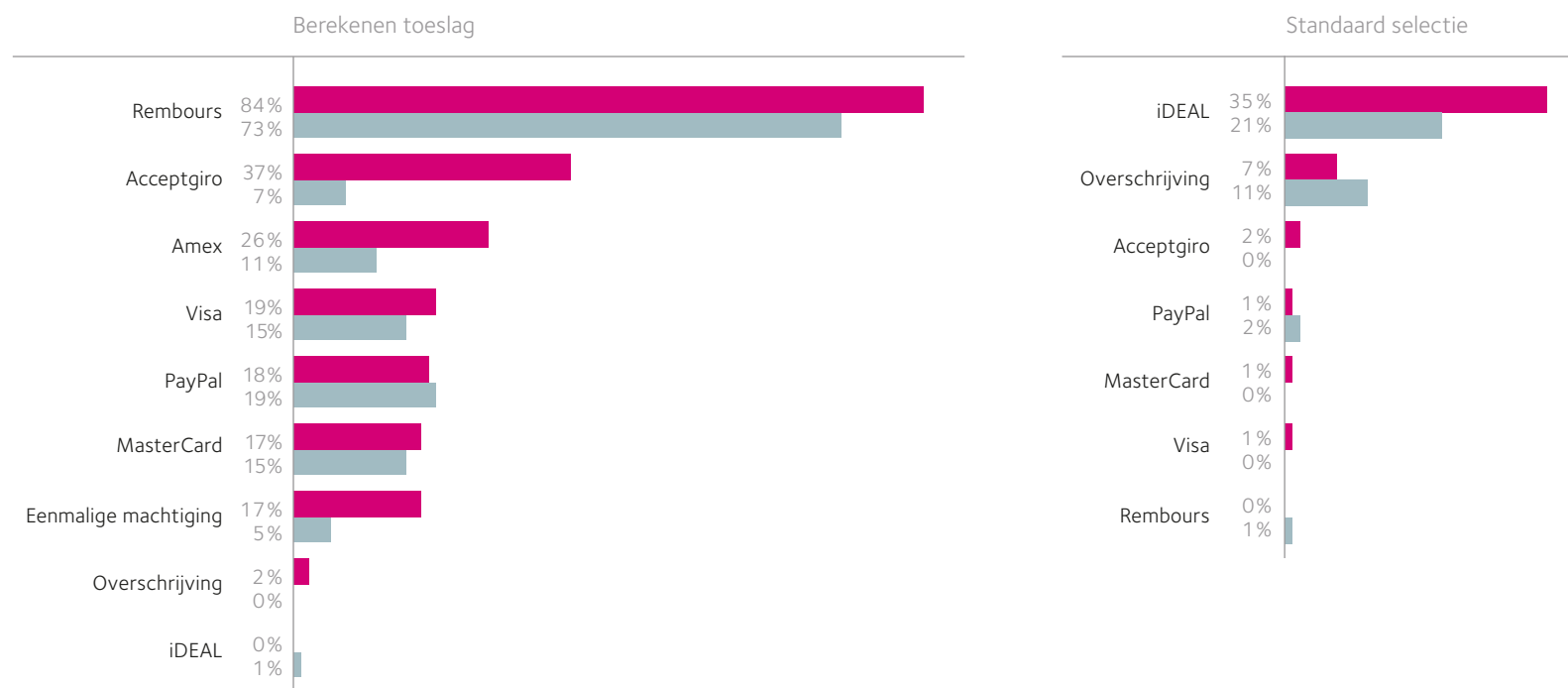
¹ Voor de leesbaarheid zijn in dit onderzoek de leden van Thuiswinkel.org aangemerkt als grote webwinkels en niet-leden als kleine(re) webwinkels.

In grafiek 5 zijn deze stuurmiddelen per betaalmethode visueel weergegeven. Als het betaalproduct door de ondernemer wordt aangeboden, is het percentage weergegeven van de webwinkels die daar kosten voor in rekening brengen of deze voorselecteren.

Grafiek 5

- Grote(re) webwinkels* ■
- Kleine(re) webwinkels ■

Selectie betaalmiddelen en toeslagen | Ultimo 2013

*De grote(re) webwinkels zijn de leden van Thuiswinkel.org

Toelichting: betreft percentages van webwinkels die het betaalmiddel aanbieden en daarvoor een toeslag in rekening brengen respectievelijk het betaalmiddel voorselecteren.

iDEAL relatief vaak
voorgeselecteerd als
betaalmiddel.

Als een webwinkel gebruikt maakt van een standaardselectie, wordt meestal gekozen voor iDEAL (35% van de grotere en 21% van de kleinere webwinkels). Dat komt mede door de met iDEAL samenhangende betaalgarantie en de kostenefficiëntie van de betaalmethode. Opvallend is dat vooral de kleine(re) webwinkels relatief vaak de overschrijving voorselecteren. Zoals al in grafiek 2 is aangegeven, hangt dit samen met de voorkeur die kleine(re) webwinkels hebben voor deze betaalvorm. Grafiek 5 laat ook zien dat er nauwelijks webwinkels zijn die voor iDEAL kosten in rekening brengen. Bij de meeste andere betaalproducten ligt dat tussen de 15 en 20% met als uitschieters het betalen onder rembours en via Acceptgiro.

Tabel 1

Toeslagen betaalmiddelen (gemiddelden)

Betaalmiddel	Vaste toeslag	Procentuele toeslag	% webwinkels dat een toeslag rekent
Rembours	€ 11,92		73%
Visa	€ 5,58	2,5%	15%
MasterCard	€ 5,56	2,4%	15%
American Express	€ 4,48	2,6%	11%
Acceptgiro	€ 3,37		8%
Overschrijving*	€ 2,75		0,1%
PayPal	€ 2,48	3,2%	19%
Eenmalige machtiging*	€ 1,88		5%
iDEAL*	€ 0,81		1%

* Doordat zeer weinig webwinkels een toeslag berekenen voor deze betaalmethode, is de gemiddelde toeslag gebaseerd op een zeer gering aantal waarnemingen.

Toelichting: Gebaseerd op onderzoek van Currence uitgevoerd in juni/juli 2013 door BOOM Marktverkenningen onder 997 Nederlandse webwinkels en een aanvullende steekproef onder 589 (aspirant) leden van Thuiswinkel.org.

Van alle webwinkels die kosten in rekening brengen voor het gebruik van een betaalmethode, kiest ruim twee derde voor een vast bedrag, welke varieert tussen € 0,81 en € 11,92. De overige webwinkels in deze groep brengen een percentage van het aankoopbedrag in rekening.

De tabel op de vorige pagina toont de gemiddelde toeslag die een webwinkel in rekening brengt aan consumenten bij gebruik van een specifiek betaalmiddel. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen webwinkels die een vast bedrag in rekening brengen en webwinkels die een procentuele toeslag toepassen. Die tabel laat zien dat de consument voor een betaling onder rembours gemiddeld de hoogste toeslag moet betalen.

Bij creditcards en PayPal is het gebruikelijk dat de webwinkelier een percentage over de omzet betaalt als de consument deze betaalmethode kiest. Dezelfde methodiek wordt in een beperkt aantal gevallen (een derde van de webwinkels die een toeslag in rekening brengt) toegepast voor de klant. Naarmate de waarde van het winkelmandje toeneemt, betaalt de consument dus hogere kosten.

Voor betalen met iDEAL wordt niet of nauwelijks een toeslag berekend. Slechts 1% van alle ondernemers die iDEAL aanbieden berekenen een toeslag. Deze komt gemiddeld uit op € 0,81 per betaling. Daarmee komt iDEAL als goedkoopste uit de bus, waarbij, zoals gezegd, 99% van de ondernemers geen kosten voor iDEAL in rekening brengt.

De grote populariteit van iDEAL is mede toe te schrijven aan de inspanningen in de afgelopen jaren van licentie- en certificaathouders en koepelorganisatie van webwinkels voor consumenten. Mede hierdoor is iDEAL uitgegroeid tot een ijzersterk merk. De inhoudelijke naamsbekendheid onder het publiek is hoog (96%). En in de rangorde op de lijst van onmisbare merken, die het merkeninstituut EURIB jaarlijks opstelt, bleef iDEAL nummer één van de financiële merken. Op de lijst van alle onmisbare merken steeg iDEAL zelfs van de negende plaats in 2012 naar de vijfde plek in 2013. In een ander onderzoek (BrandAsset) eindigde iDEAL op de derde plaats van de lijst met sterke merken, net onder Google en IKEA. In 2013 heeft Currence voor zowel de doelgroep consumenten als ondernemers een voorlichtingsanimatie gemaakt. Deze laten (ook buitenlandse) geïnteresseerden op een laagdrempelige wijze kennis maken met de essentie van het betalen met iDEAL. Op (buitenlandse) congressen oogstten deze animaties in 2013 waardering.

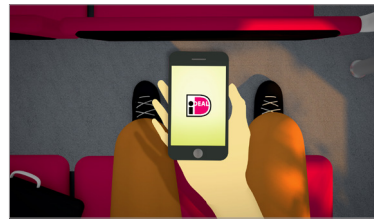
Betalen met iDEAL bijna
overal zonder extra kosten.

iDEAL opnieuw op nummer 1
van meest onmisbare
financiële merken.

Deze animaties zijn te vinden op de iDEAL website:

Animatie voor ondernemers.

Animatie voor consumenten.

iDEAL mobiel

De opkomst van de smartphone en tablets en de daarmee samenhangende forse toename van het gebruik van mobiel internet, hebben een duidelijke impuls gegeven aan het mobiel kopen (m-Commerce). De totale mobiele omzet is in de tweede helft van 2013 verdubbeld ten opzichte van dezelfde periode in 2012. m-Commerce is inmiddels goed voor 13% van de online omzet. Ook banken ervaren dat consumenten massaal hun mobiele apparaten omarmen. Hun klanten bankieren inmiddels twee keer zo vaak via de mobiel in vergelijking tot een desktop PC of laptop.

In lijn met deze ontwikkeling groeide de behoefte bij consumenten en webondernemers aan een gebruiksvriendelijke mobiele versie van iDEAL. Hoewel betalen met iDEAL altijd al mogelijk was via de browser van de smartphone, was het gebruik op een klein scherm omslachtig. In 2013 zijn op dit gebied belangrijke stappen voorwaarts gezet. Drie banken introduceerden iDEAL in hun mobiel bankieren app, waarbij de autorisatie van de betaling plaatsvindt op de bij mobiel bankieren gebruikelijke wijze (andere banken volgen in 2014). Per bank wordt inmiddels tussen de 10% en 20% van de iDEAL-betalingen gedaan op een tablet of een smartphone. Dit percentage groeit maandelijks. Opvallend aan deze cijfers is dat het aandeel geslaagde iDEAL-betalingen op een mobiel apparaat significant hoger is dan het aandeel dat via een PC of laptop tot stand komt. Dit komt doordat de betaalervaring op een mobiel apparaat eenvoudiger is.

Consumenten kopen vooral mobiel omdat het snel en gemakkelijk. Daarnaast zien zij als voordeel dat ze niet gebonden zijn aan een locatie om hun aankopen te doen. Het merendeel van de transacties met een mobiel apparaat wordt overigens thuis gedaan (tablet: 96% en smartphone: 63%), zo blijkt uit onderzoek.

Consumenten vinden gemiddeld genomen dat iDEAL goed aansluit bij de mobiele beleving. Deze mening wordt weergegeven in onderstaande grafiek, die is gebaseerd op cijfers van Blauw Research (grafiek 6). Deze grafiek geeft het betaalproduct aan dat is gebruikt om te betalen bij de laatste mobiele bestelling. iDEAL staat hierin bovenaan. Opvallend is de overeenkomst met de voorkeur voor betaalmiddelen bij een niet-mobiele online aankoop via PC/laptop (zie ook grafiek 4). Op de smartphone wordt iDEAL minder vaak gebruikt dan op de tablet. Dat kan verklaard worden doordat iDEAL mobiel pas recent is gelanceerd en nog niet door alle banken wordt aangeboden.

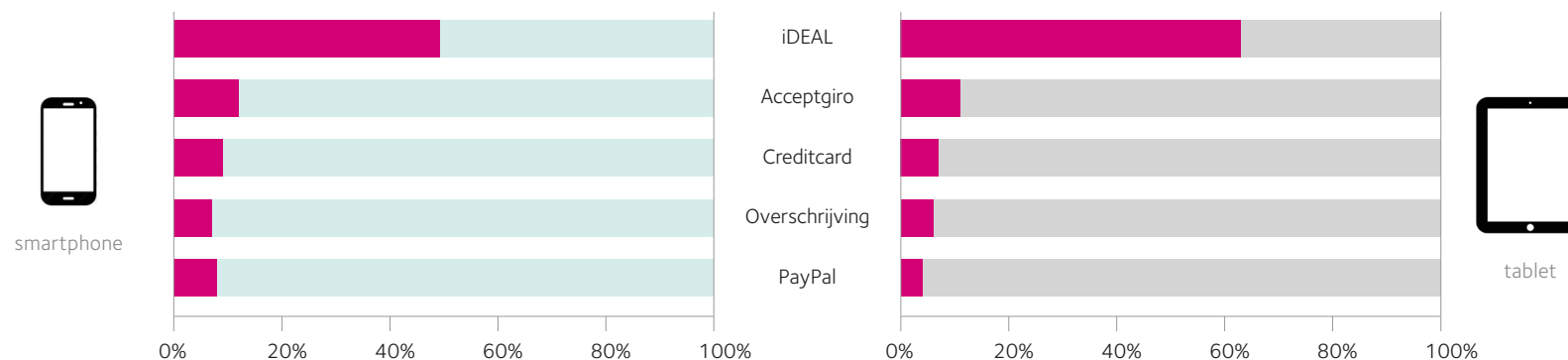
Mobiele omzet verdubbeld
in 2013.

Mobiel iDEAL succesvol.

iDEAL meest gebruikt bij
mobiele bestellingen.

Grafiek 6

Top 5 betaalmiddelen gebruikt bij laatste mobiele aankoop | Ultimo 2013; in procenten van het aantal aankopen met smartphone en tablet

Bron: M-commerce Monitor Blauw Research.

iDEAL mobiel voorziet in belangrijke wens marktpartijen.

Mobiel kopen is dus in opkomst en Currence en haar licentiehouders verwachten dat iDEAL mobiel haar steentje kan bijdragen aan de succesvolle ontwikkeling hiervan. Met de introductie van dit betaalproduct is voldaan aan de wens van marktpartijen zoals Thuiswinkel.org, die in hun 'position papers' uitdrukkelijk verzocht hebben om een mobiele variant van iDEAL. Met iDEAL mobiel kunnen webwinkeliers hun klanten mobiel laten betalen met een voor dat kanaal geoptimaliseerde betaalbeleving, die voldoet aan de voorwaarden: gemakkelijk, veilig en snel. Bieden ondernemers iDEAL mobiel aan dan zal de conversiegraad van hun mobiele verkopen stijgen.

Groeiende rol van betaalinstellingen

Tien (licentie houdende) consumentenbanken bieden hun particuliere klanten de mogelijkheid aan met iDEAL te betalen. Vrijwel iedereen met een Nederlandse betaalrekening kan hierdoor met iDEAL betalen. Ondernemers hadden in 2013 de keuze uit zes ondernemersbanken voor het afhandelen van hun iDEAL-betalingen. Daarnaast kunnen zij hun iDEAL-betalingsverkeer laten afwikkelen door hierin gespecialiseerde betaalinstellingen, de Collecterende Payment Service Providers (CPSP's). Deze verlenen onder meer diensten op het gebied van het integreren van alle door de ondernemer gebruikte betaalmethoden in de website, het ontvangen van gelden, het verzorgen van de uitbetaling daarvan aan de ondernemer en het organiseren van de administratie. CPSP's hebben hiervoor een overeenkomst afgesloten met een ondernemersbank op basis waarvan zij fungeren als wederverkoper.

Aantal betaalinstantellingen (CPSP's) die iDEAL aanbieden opnieuw toegenomen.

CPSP's zijn betaalinstantellingen in de zin van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en behoeven voor hun activiteiten een vergunning – of een vrijstelling hiervoor – van DNB of, voor zover van toepassing, een competente toezichthouder in het buitenland. CPSP's die actief willen zijn in het iDEAL-betalingsverkeer worden daarnaast door Currence vooraf getoetst op het voldoen aan de regelgeving van iDEAL.

In 2013 nam het aantal gecertificeerde CPSP's verder toe tot 46 (2012: 37). Dit vergroot de keuzemogelijkheden voor ondernemers. Er zijn immers meer CPSP's bij wie zij een iDEAL-contract kunnen afsluiten. De concurrentie op de markt is hiermee toegenomen. In 2013 had 60% van de ondernemers een iDEAL-overeenkomst met een CPSP, waarmee deze 52% van de iDEAL-betalingen voor hun rekening namen (grafiek 7). Het marktaandeel van CPSP's is hiermee in 2013 met vier procentpunten toegenomen.

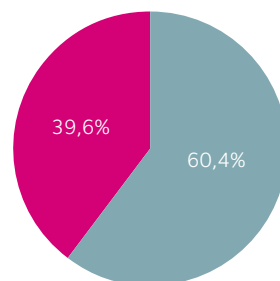
Grafiek 7

Aandeel CPSP's

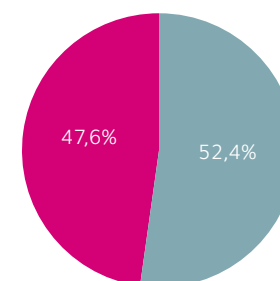
Aandeel Banken

Rol van banken en CPSP's bij iDEAL | Ultimo 2013

Verdeling iDEAL-contracten

Verdeling iDEAL-transacties

Het toenemende belang van CPSP's voor de markt van iDEAL blijkt tevens uit activiteiten op de buitenlandse markt. Ruim driekwart van de CPSP's (35 van de 46) biedt iDEAL aan buitenlandse webwinkeliers aan. Zoals grafiek 8 laat zien, deed zich in 2013 een sterke internationalisering van CPSP's voor. Bestaande CPSP's zijn zich meer op het buitenland gaan richten en nieuwe toetreders hebben meestal een internationale focus.

Gebruik iDEAL voor buitenlandse aankopen gestegen.

Navraag bij CPSP's leert dat iDEAL in 65 landen (in meer of mindere mate) wordt geaccepteerd, voornamelijk in Europa, maar eveneens daarbuiten. In België, bijvoorbeeld, kan bij 40% van de webwinkels betaald worden met iDEAL. Vooralsnog kunnen alleen consumenten met een bankrekening bij een Nederlandse bank met iDEAL betalen, omdat buitenlandse consumentenbanken iDEAL (nog) niet ondersteunen. Vanuit iDEAL bestaan hiervoor geen drempels. iDEAL is een open en transparant betaalschema. Elke bank of betaalinstelling die dat wenst kan hierop aansluiten en dit betaalproduct aanbieden aan haar klanten. Het land van vestiging maakt hierbij niet uit. De betaling geschiedt volgens de regels van de SEPA Credit Transfer, die elke bank binnen het eurogebied heeft geïmplementeerd. In 2013 zijn door consumenten met een Nederlandse bankrekening 28 miljoen betalingen met iDEAL bij buitenlandse websites verricht (20% van het totaal aantal). Ten opzichte van 2012 was dat een stijging van twee procentpunten.

Grafiek 8

Actief in Nederland

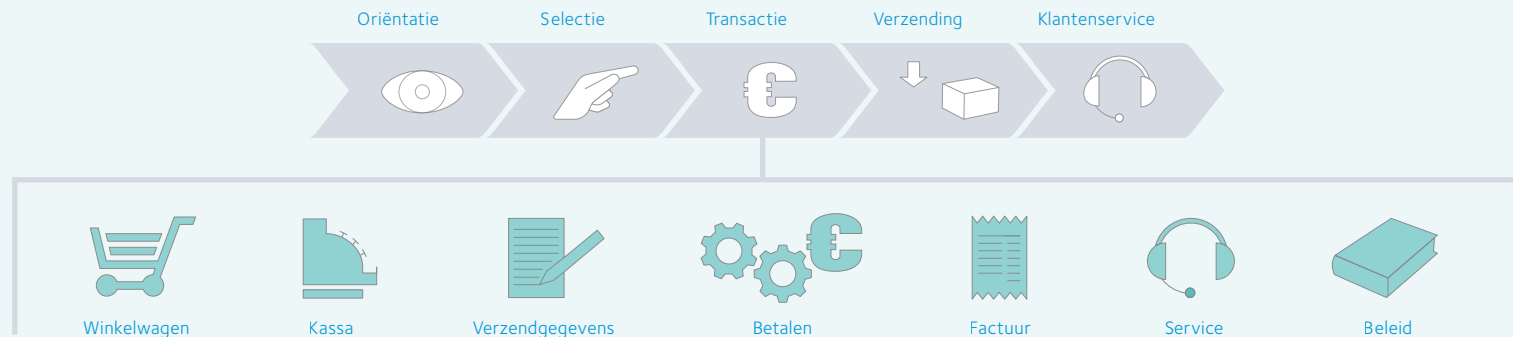
Actief in Nederland en buitenland

Aantal CPSP's | Actief op de Nederlandse markt en/of buitenlandse markt

De toekomst van het betalen: minder zichtbaar en overall

In 2013 heeft Currence actief bijgedragen aan het onderzoeksprogramma Shopping 2020. Dit initiatief van Thuiswinkel.org waaraan 16 brancheorganisaties deelnamen, had tot doel het ontwikkelen van een toekomstvisie op de (online) verkoop in 2020. Currence heeft haar kennis ingebracht in de Expertgroep Transaction, waarin een visie is geformuleerd op retailbetalingen van de toekomst. De focus van deze groep lag op het doen van de transactie, als onderdeel van het volledige aankoopproces (zie onderstaande afbeelding):

De belangrijkste conclusie is dat betalen minder zichtbaar gaat worden in het koopproces. Betaalproducten zullen een 'naadloze' klantervaring gaan ondersteunen in het aankoopproces. Op dit moment moeten klanten zich in de regel meermalen bekend maken om online een aankoop te kunnen doen. Ze loggen bijvoorbeeld in bij de webwinkel of vullen een contactformulier in en daarna moeten ze opnieuw inloggen om hun betaling te kunnen doen, bijvoorbeeld bij de bank. Door ontwikkelingen in het online identificeren kan het mogelijk worden gemaakt om met één keer inloggen, de identiteit van de klant vast te stellen en daarna direct te kunnen betalen. Zodoende kan een klant met minder handelingen een koop sluiten en afwikkelen. Dat is gebruiksvriendelijker en draagt bij aan een grotere conversie bij de webwinkelier.

Voorts is een belangrijke conclusie dat ook betalingen "omni channel" gaan. Dit betekent dat de consument in alle kanalen (mobiel, internet en toonbank) de mogelijkheid moet hebben om zijn aankoop af te rekenen. De verwachting is dat betalingen in het toonbankbetalingsverkeer en online meer in elkaar over gaan. Online betaalmiddelen zullen steeds vaker gebruikt gaan worden in een fysieke winkel. Currence is in 2013 gestart met een onderzoek naar de toepassing van iDEAL mobiel voor betalingen in de fysieke omgeving.

Beschikbaarheid iDEAL

In 2013 kreeg de beschikbaarheid van het elektronisch betalingsverkeer opnieuw veel aandacht. Met het toenemen van het online betalingsverkeer, waaronder iDEAL, en de hiermee samenhangende behoefte aan 100% beschikbaarheid van de onderliggende betaalsystemen, was dat onderwerp afgelopen jaar al hoog op de agenda beland. Over het jaar 2013 als geheel bleef de gemiddelde gewogen beschikbaarheid voor zowel consumentenbanken (99,4%) als voor ondernemersbanken (99,9%) gelijk aan die over 2012 en binnen de door Currence gestelde norm. In de tweede helft van 2013 verbeterde de beschikbaarheid ten opzichte van het eerste half jaar.

In de maand april deden zich storingen voor in de internetbankiersystemen van een aantal banken, waardoor bij die banken tijdelijk ook niet meer met iDEAL kon worden betaald. De verstoringen werden veroorzaakt door meerdere grootschalige DDoS-aanvallen op de internetbankieromgeving van deze banken. Deze cyberaanvallen kregen grote media-aandacht en vormden onderwerp van discussie in het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) en in de Tweede Kamer. De Tweede Kamercommissie voor Financiën heeft in dit kader onder meer een hoorzitting gehouden, waaraan ook Currence deelnam. In het MOB zijn plannen voor een verbeterde robuustheid van de betaalketen afgesproken. Deze plannen zijn door de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer gestuurd. Currence heeft wat betreft iDEAL hieraan een bijdrage geleverd. De in de plannen genoemde aanpassingen sluiten voor een belangrijk deel aan bij eerder tussen de banken, Thuiswinkel.org en Currence overeengekomen verbeteringen van de beschikbaarheid van iDEAL.

Om de beschikbaarheid te verhogen hebben de meeste banken inmiddels een scheiding in hun IT-omgevingen aangebracht tussen internetbankieren, iDEAL en iDEAL mobiel. Hierdoor raakt een verstoring in één systeem niet langer iDEAL in zijn geheel. Voorts wordt een robuuster iDEAL-protocol gerealiseerd, waardoor meer transparantie over de status van de betaling tot stand komt. Het uitgangspunt dat de consument, hoe dan ook, altijd moet kunnen betalen staat hierbij centraal. In de eerste helft van 2014 zullen deze aanpassingen voltooid zijn. Webondernemers en hun koepelorganisatie Thuiswinkel.org zijn hierbij nauw betrokken en de aanpassingen komen tegemoet aan hun wensen. Daarom hebben zij hun waardering voor deze aanpak uitgesproken. Als merkeigenaar hecht Currence veel waarde aan overleg met haar stakeholders. Door deze relaties te onderhouden ontstaat de ruimte voor constructieve samenwerking. Deze is van belang om een betaalproduct als iDEAL succesvol te laten blijven.

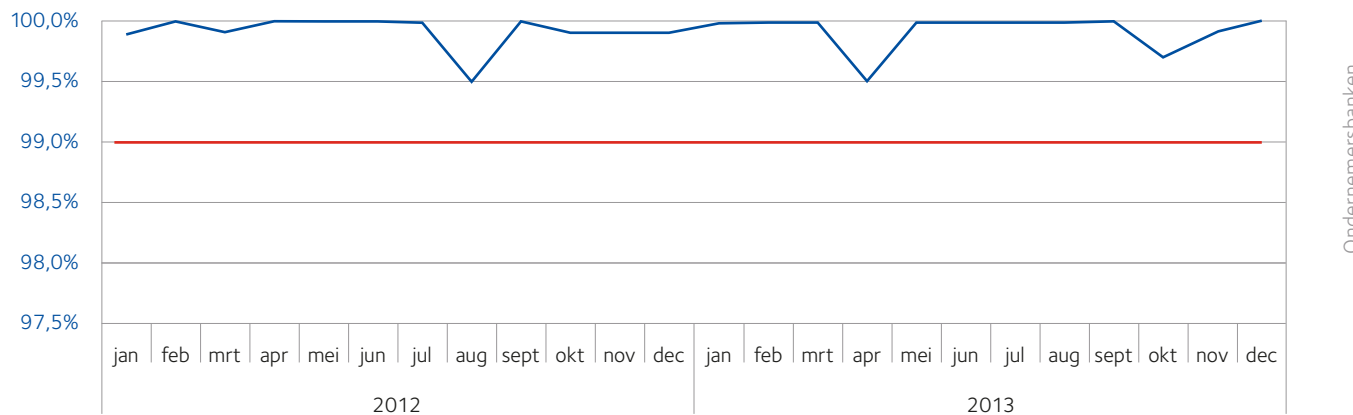
Verbeterde robuustheid
betaalketen...

...door implementatie
maatregelen.

Grafiek 9

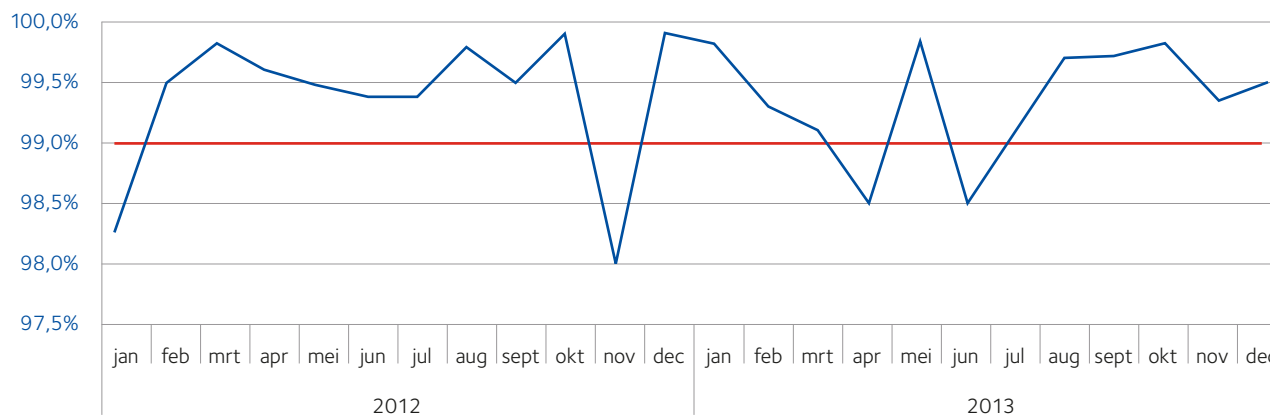
Gewogen beschikbaarheid in % —
 Norm —

Beschikbaarheid iDEAL | In procenten

Ondernemersbanken

Toelichting: Betreft de beschikbaarheid van de iDEAL-ondernemersbanken gewogen naar het aantal transacties. Norm: Betreft de periode van 07.00 tot 01.00 uur.

Consumentenbanken

Toelichting: Betreft de beschikbaarheid van de iDEAL-consumentenbanken gewogen naar het aantal transacties. Norm: Betreft de periode van 07.00 tot 01.00 uur.

Consumenten moeten alert zijn op phishing mails en malware.

Frauderisico's beperkt door aanscherping acceptatiecriteria...

... en technische maatregelen.

Fraude met iDEAL

In maart 2014 hebben de Betaalvereniging en de Nederlandse Vereniging van Banken de **cijfers over fraude in het betalingsverkeer in 2013** gepubliceerd. Daaruit blijkt onder meer dat fraude met internetbankieren zeer fors is afgenomen (met 72% ten opzichte van 2012).

De in 2012 voor het eerst opgetreden, overigens zeer beperkte, fraude met iDEAL heeft ook in 2013 plaatsgevonden. Via phishing of via het plaatsen van malware op de computer van de consument probeerden criminelen onder meer illegaal toegang te krijgen tot de bankrekeninggegevens en toegangs-codes van de consument. Met deze gegevens kunnen zij uit naam van de consument online met iDEAL betalen. Het gaat hierbij meestal om het kopen van anonieme tegoeden zoals beltegoeden, prepaid betaalkaarten en internet valuta.

Om het frauderen op deze wijze zoveel mogelijk tegen te gaan, heeft Currence in nauw overleg met licentiehouders en CPSP's de acceptatiecriteria voor webwinkeliers die anonieme producten verkopen aangescherpt. Bovendien heeft Currence hierover communicatie verzorgd, om webwinkeliers te waarschuwen tegen deze vorm van misbruik van iDEAL. De regelgeving van iDEAL is zodanig aangepast, dat waardetegoeden alleen nog met iDEAL mogen worden afgerekend nadat de klant zich heeft geïdentificeerd. Hierdoor wordt het bemoeilijkt om anonieme tegoeden in grote aantallen met iDEAL te betalen.

Daarnaast is een aantal andere, technische maatregelen genomen om de risico's te beperken en wordt deze vorm van fraude voor verdere opvolging besproken met de Electronic Crimes Task Force (ECTF). Op het bredere gebied van cybersecurity werkt Currence nauw samen met organisaties zoals het National Cyber Security Centre (NCSC) en de KLPD. Criminele websites, waar nietsvermoedende consumenten via phishing naar toe worden geleid waarna hun toegangs-codes voor internetbankieren worden afgelezen, worden in samenwerking met de banken en het NCSC, direct uit de lucht gehaald.

In 2013 ontving Currence circa 100 klachten over webwinkels van consumenten, licentie- en certificaathouders (CPSP's). Deze betroffen merendeels het niet leveren door de webwinkelier van met iDEAL betaalde goederen. Hoewel dit los staat van iDEAL als betaalmethode, treden Currence, licentiehouders en CPSP's hier daadkrachtig tegen op. Partijen worden direct afgesloten van het iDEAL-betalingsverkeer en gedupeerden wordt geadviseerd aangifte te doen bij de politie. Door snel optreden kan in veel gevallen een deel van de tegoeden van dergelijke webwinkeliers bij CPSP's worden bevroren en teruggestort naar de consument.

Proactieve voorlichting consumenten over veilig online betalen.

Currence en haar licentiehouders beogen door middel van proactieve voorlichting bij consumenten zoveel mogelijk aandacht te vragen voor veilig betalen op het internet. Onder andere in de consumentenanimatie iDEAL die in 2013 is geproduceerd (zie hiervoor). Ook de Betaalvereniging vraagt met de massamediale campagne “Hang op, klik weg, bel uw bank”, die sinds het najaar van 2013 loopt, aandacht bij consumenten voor veilig internetbankieren. Een belangrijk preventiemiddel is dat consumenten zelf vooraf vaststellen of de webwinkelier waarmee zij zaken willen doen, betrouwbaar is. Dit kunnen zij doen door na te gaan of de webwinkel is aangesloten bij één van de keurmerken. Of door informatie over de winkelier op te zoeken via het internet.

In voorkomende gevallen publiceert Currence algemene waarschuwingen op de website van iDEAL en verspreidt zij deze informatie onder de licentie- en certificaathouders. Overigens is het aantal gevallen hiervan zeer beperkt. Het vertrouwen in iDEAL is, gezien de score in de verschillende merkonderzoeken, onverminderd hoog. Dat neemt niet weg dat fraude altijd de hoogste attentie van Currence zal houden. Online betalen kan niet zonder vertrouwen en fraude ondermijnt dit vertrouwen.

iDEAL begin 2013 gereed voor SEPA

De SEPA-verordening verplicht alle betaaldienstverleners en gebruikers van betaaldiensten uiterlijk 1 februari 2014 – met een nadien vastgestelde overgangperiode tot augustus 2014 – om aan de Europese standaarden te voldoen. In dit kader heeft Currence in 2012 in overleg met haar licentiehouders een plan vastgesteld voor de migratie van iDEAL naar de Europese (SEPA-)standaarden. Begin 2013 hadden de licentiehouders deze migratie afgerond, waardoor vanaf dat tijdstip alle iDEAL-betalingen als Europese overboekingen werden verwerkt. Door het aanbieden van een zogenaamde “vertaalservice” konden webwinkeliers en CPSP's daarna elk hun eigen moment kiezen voor de migratie naar het nieuwe iDEAL-protocol. Door de licentie- en certificaathouders is veel energie gestoken in de communicatie naar alle iDEAL accepterende ondernemers over de noodzaak en planning van deze overgang, welke volgens plan begin 2014 was afgerond.

Buitenlandse partijen kunnen door SEPA makkelijker op iDEAL aansluiten.

De aansluiting op de SEPA-standaarden maakt het tevens eenvoudiger voor buitenlandse aanbieders om gebruik te maken van iDEAL. Tot het moment van de migratie was iDEAL gebaseerd op een overschrijving tussen twee Nederlandse betaalrekeningen. Hierdoor was het voor betaaldienstverleners noodzakelijk gebruik te maken van de Nederlandse betaalinfrastuur. Dat is sinds begin 2013 niet langer nodig. Aansluiting op de Europese infrastructuur bevordert tevens de toegankelijkheid voor niet-Nederlandse partijen.

Derde partijen krijgen toegang tot de betaalrekening.

Hierdoor ontstaan risico's voor de veiligheid van het betalingsverkeer...

... en de efficiëntie.

iDEAL en Europa

In juli 2013 heeft de Europese Commissie het concept van een herziene Richtlijn Betaaldiensten (Payment Services Directive; PSD2) gepubliceerd. Deze komt in de plaats van de huidige PSD die sinds 2009 van kracht is en die tot doel heeft het Europese betalingsverkeer verder te harmoniseren. De meest opvallende wijziging die betrekking heeft op het online betalingsverkeer is de introductie van de rol van derde partijen. Deze houdt in dat in opdracht van de rekeninghouder derde partijen toegang krijgen tot de betaalrekening van de rekeninghouder (Third Party Provider; TPP). Daarmee kunnen deze TPP's, mits zij voldoen aan de criteria die in de Richtlijn zijn gesteld, namens de rekeninghouder, overschrijvingen uitvoeren via de internetbankieromgeving van de rekeninghouder. Kern van de concepttekst is dat de rekeninghouder hiertoe zijn persoonlijke toegangsgegevens voor zijn eigen internetbankieromgeving aan deze derde partij kenbaar moet maken. Door diverse (onder meer Nederlandse) autoriteiten, koepelorganisaties, marktpartijen en banken is hertegen bezwaar gemaakt. Mede omdat contractuele afspraken tussen TPP's en banken, die de rekeninggegevens van de rekeninghouders beheren, volgens de concepttekst niet vereist zijn. Naast potentiële veiligheidsproblemen ontstaat hierdoor een onduidelijk aansprakelijkheidsregime voor de consument². Op basis van gevoerde discussies over dit onderwerp met marktpartijen, lijkt de Europese Commissie inmiddels geneigd de toegang van derde partijen tot de betaalrekening te beperken tot het strikt noodzakelijke. Besluitvorming hierover zal in 2014 door het Europese Parlement en de Europese Raad plaatsvinden.

Van de zijde van Currence bestaan er daarnaast zorgen over de toekomstige invloed van deze nieuwe regelgeving op de efficiëntie van de betaalmarkt. Indien er veel TPP's op de markt komen, kan dat weliswaar in potentie de concurrentie tussen aanbieders vergroten. Met als resultaat een prijsdrukkend effect. Echter, dit leidt tegelijkertijd tot een complexere betaalketen en meer fragmentatie op de betaalmarkt. Een kenmerk van fragmentatie is dat dit uiteindelijk leidt tot hogere transactiekosten in de betaalketen als gevolg van onder meer hogere contract-, informatie-, zoek- en onzekerheidskosten bij consumenten en ondernemers. Deze nadelen hebben betaalschema's zoals iDEAL niet, doordat betalers en ontvangers met één overeenkomst een bereik hebben van alle betrokkenen in het betaalschema. Met één iDEAL-contract bereikt een ondernemer 12 miljoen consumenten. En met één bankrekening bij een iDEAL-bank kan een consument bij 100.000 ondernemers met iDEAL betalen. Omdat iDEAL overal hetzelfde werkt en de voorwaarden eenduidig en transparant zijn, reduceert dit de genoemde transactiekosten aanzienlijk. Het iDEAL-schema is geen TPP omdat het niet in de betaalstroom interveert. Bij iDEAL accordeert de consument altijd zelf direct zijn betaling in zijn eigen internetbankieromgeving en logt hiervoor zelf in met zijn eigen persoonlijke gegevens. Juist van bancaire zijde zijn Nederlandse consumenten altijd dringend aangeraden persoonlijke gegevens nooit af te geven of aan derden bekend te maken, ook niet aan de eigen bank. Naast bedreigingen biedt de komst van TPP's kansen voor iDEAL in andere landen. Ten eerste kan iDEAL als standaard voor toegang tot de bankrekening voor TPP's worden gebruikt. Daarnaast kan iDEAL in andere landen worden gebruikt als concept voor een eigen betaalmethode.

²In april heeft Currence meegewerkt aan een publicatie over dit onderwerp: 'Position paper on the issue of access to the payment account'.

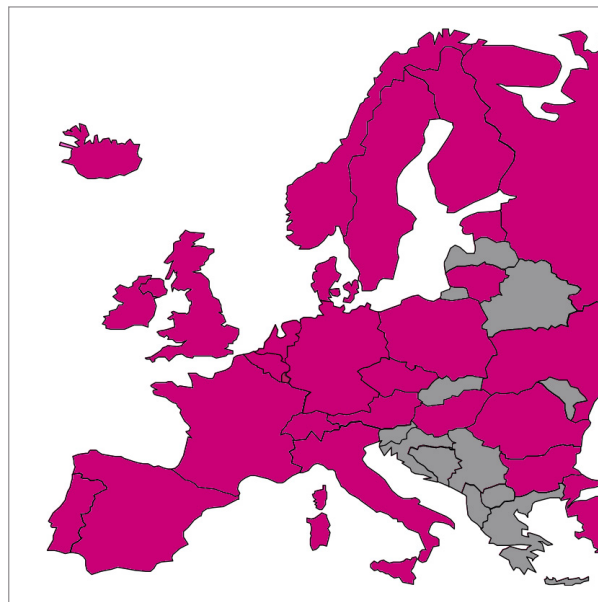
In april heeft Currence meegewerkt aan een publicatie over dit onderwerp: 'Position paper on the issue of access to the payment account'. Nederlandse consumenten kunnen in steeds meer buitenlandse webwinkels met iDEAL betalen (grafiek 10). Dit komt doordat in het buitenland actieve CPSP's iDEAL daar aanbieden aan online ondernemers. iDEAL is de grootste in zijn soort in Europa. Dat laat onverlet dat de markt voor online betalen in Europa gefragmenteerd blijft. Internationaal gezien hebben creditcards en PayPal het meeste bereik. Maar met deze betaalmethoden wordt onvoldoende invulling gegeven aan de door consumenten en webwinkeliers gewenste diversiteit van betaallopties. Hoewel CPSP's door hun dienstverlening de gevolgen voor ondernemers van deze fragmentatie in belangrijke mate beperken, kan door meer onderlinge samenwerking tussen iDEAL en andere gelijksoortige organisaties een verdere efficiëntieslag worden gerealiseerd. Deze initiatieven zijn echter, mede vanwege mededingingsrechtelijke aspecten, niet altijd even gemakkelijk te realiseren.

Grafiek 10

Europese landen
met webwinkels die
iDEAL aanbieden

iDEAL-acceptatie in Europese webwinkels

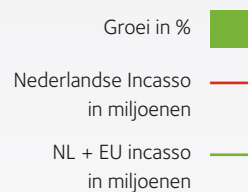
Overgang naar Europese incasso laat op gang.

Incasso

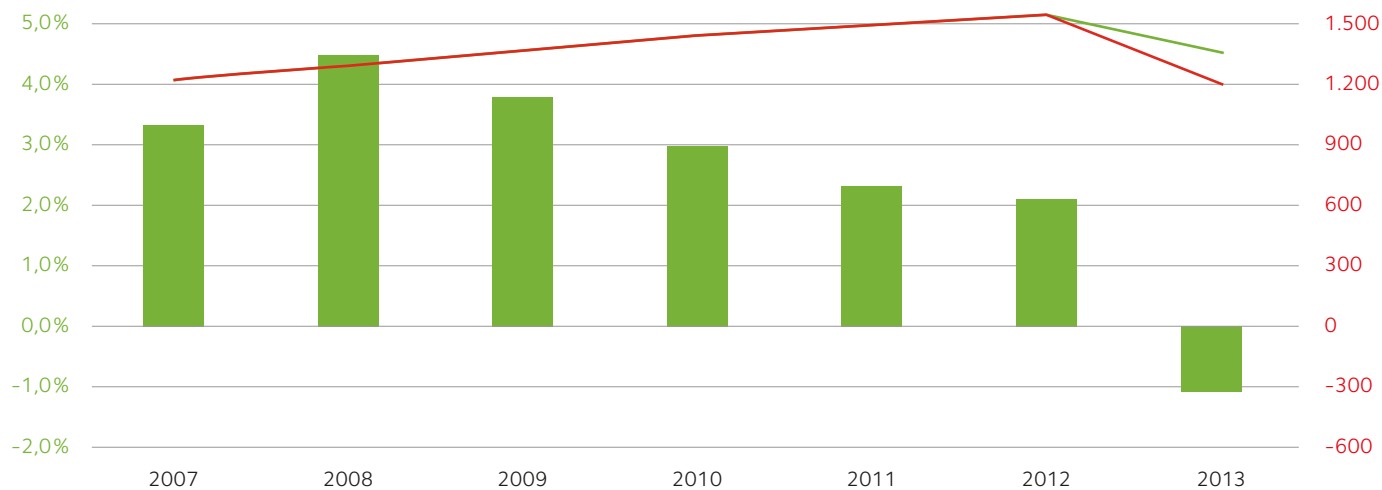
Incasso en de markt

Het jaar 2013 was het laatste volledige jaar waarin het Nederlandse Incassoproduct nog kon worden gebruikt. In het verslagjaar stonden de activiteiten rond Incasso bij alle betrokken marktpartijen dan ook in het kader van de migratie van de Nederlandse Incasso naar de Europese incasso. Deze overgang kwam, later dan beoogd, pas goed op gang in het vierde kwartaal van 2013. In december verliep van alle incasso's circa 50% via de Europese variant. Dat was circa 10 procentpunten hoger dan het gemiddelde van alle SEPA-landen. De late start van de migratie maakte dat het gebruik van het Nederlandse Incassoproduct in 2013 nog zeer aanzienlijk was. In totaal werd er 1,2 miljard keer gebruik van gemaakt. Wordt rekening gehouden met de in 2013 gemigreerde Incasso's naar de Europese incasso (150 miljoen), dan komt het totaal aantal incassotransacties in 2013 uit op 1,35 miljard.

Grafiek 11

Incassotransacties

Aantal incassanten stopt met incassoproduct.

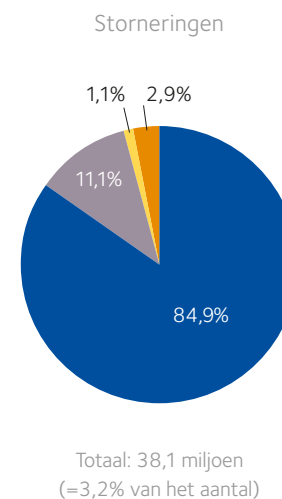
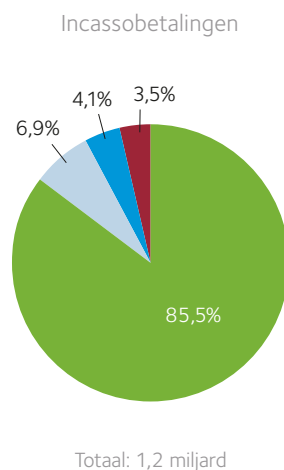
Dat is 1% minder dan in 2012. De jarenlange groei van het gebruik van incasso werd hiermee onderbroken. Eén van de oorzaken hiervan is dat met name een aantal relatief kleine incassanten – stichtingen, verenigingen, kleine ondernemingen – is gestopt met het Incassoproduct. Dit om de migratie naar het voor hen complexere Europese incassoproduct te voorkomen. Deze categorie is voor hun betalingen overgegaan op onder meer het verzenden van (digitale) facturen, waarbij de debiteur via een gewone overschrijving of via iDEAL kan betalen.

Wat betreft de verschillende varianten die de Nederlandse Incasso kent, deden zich in 2013 weinig wijzigingen voor ten opzichte van voorgaande jaren: het merendeel van de Incassobetalingen vindt plaats op basis van een doorlopende machtiging (85,5%; grafiek 12).

Grafiek 12

Incassobetalingen en storneringen* | Ultimo 2013; aandelen in procenten

* Betreft Nederlandse Incasso's.

Incasso's voor kansspelen, op basis van een doorlopende machtiging kansspelen, vertegenwoordigden een aandeel van bijna 7%. Incasso's in de zakelijke sfeer namen 4% voor hun rekening, terwijl de (niet-storneerbare) eenmalige Incasso het minst wordt gebruikt (3,5%).

Beroep op MOI-procedure blijft gering.

Als een klant het niet eens is met een afschrijving van een Incasso kan hij deze binnen acht weken door zijn bank laten terugboeken (storeren). Bij onvoldoende beschikingsruimte op de betaalrekening kan ook de bank de Incassobetaling terugdraaien. In 2013 daalde het totaal aantal terugboekingen ten opzichte van 2012 van 38,7 naar 38,1 miljoen. In procenten van het totaal aantal Nederlandse Incassotransacties, die in 2013 daalden, was er echter sprake van een stijging van 2,9% naar 3,2%. Evenals in voorgaande jaren had het overgrote deel (85%) betrekking op terugboekingen door de bank wegens onvoldoende beschikingsruimte op de betaalrekening. Het aantal terugboekingen, omdat de betaler het niet eens was met de afboeking op zijn rekening, bleef in 2013 gelijk (11% van het aantal terugboekingen).

Het beroep dat geïncasseerde consumenten in 2013 op de MOI-procedure (Melding Onterechte Incasso) deden, als zij van mening zijn dat er ten onrechte een incassobetaling heeft plaatsgevonden, liep in 2013 enigszins op (van 0,03 naar bijna 0,04 promille). Binnen een termijn van 13 maanden na afboeking van de betaalrekening biedt deze procedure geïncasseerden de mogelijkheid na afloop van de storeringsperiode de Incasso alsnog te laten terugboeken. De in 2013 gesignaleerde toename kan deels in verband worden gebracht met machtigingen die via internet zijn afgegeven en waarvoor de betaler geen schriftelijke machtiging aan de incassant heeft afgegeven. In het verslagjaar werd 99% van de verzoeken gehonoreerd.

Als banken onderling een dispuut hebben over een onterechte Incasso kunnen zij dit aanhangig maken bij de door Currence ingerichte Geschillencommissie Melding Onterechte Incasso. Deze commissie geeft licentiehoudende banken een bindend advies over het lopende dispuut. Net als in voorgaande jaren is er in 2013 geen beroep gedaan op deze commissie.

Eind 2013 waren er 35 licentiehouders Incasso, drie minder dan in 2012. Het aantal certificaathouders bleef gelijk (5).

De migratie van de Nederlandse Incasso naar de Europese incasso

Late start migratie.

Voor Incasso is in 2013 de laatste fase van haar bestaan aangebroken. Na een grondige voorbereiding door alle betrokkenen, onder auspiciën van het Nationaal Forum voor de SEPA-migratie (NFS), is in 2013 een begin gemaakt met de daadwerkelijke migratie van de nationale Incasso naar haar Europese variant. Veel bedrijven, met name die in het Midden- en Kleinbedrijf, en lagere overheden hadden de migratie voor zich uit geschoven. Deze partijen zijn pas laat in de tweede helft van 2013 met de benodigde aanpassingen aan de slag gegaan. Het NFS heeft in 2013, evenals in 2012, verschillende publieksgerichte campagnes georganiseerd. De campagnes waren gericht op consumenten (ter bewustwording van de IBAN) en op zakelijke gebruikers, waarbij de urgentie van de aanpassingen werd benadrukt. Om zakelijke gebruikers te helpen is in 2012 de IBAN Impact Check gelanceerd aan de hand waarvan elke organisatie de impact van de noodzakelijke aanpassingen voor haar bedrijfsprocessen kan vaststellen. In 2013 werd de communicatie naar de zakelijke markt opgevoerd, waarbij ook banken intensief hun eigen klanten benaderden.

Via de websites www.overopiban.nl en www.betalvereniging.nl is veel nuttige informatie voor alle gebruikers die met de SEPA-migratie van doen hadden, beschikbaar gesteld. Verder is van de website www.ibanbicservice.nl veel gebruik gemaakt. Op deze site kon men het oude rekeningnummer laten verrijken met het juiste IBAN. Het laat op gang komen van de migratie is tevens zichtbaar in het verloop van het aantal betalingen met de Nederlandse Incasso.

Grafiek 13

2012 t.o.v. 2011

2013 t.o.v. 2012

Procentuele groei aantal Nederlandse Incassobetalingen per maand

Zoals in grafiek 13 weergegeven doet zich pas in het vierde kwartaal een forse daling voor. In december was circa 50% van de incasso's van die maand naar de Europese incasso gemigreerd.

Ontheffing migratie kansspelincasso.

In november heeft DNB een ontheffing verleend voor het continueren van de Nederlandse doorlopende machtiging kansspelen. Deze ontheffing loopt tot uiterlijk 1 februari 2016 en geeft kansspelincassanten de mogelijkheid om langer gebruik te maken van deze niet-storneerbare incassovariant. Achtergrond hiervan is dat hierdoor de migratie naar de Europese incasso kan worden uitgesteld, aangezien deze uitsluitend een storneerbaar karakter kent. Er is enig zicht op een Europese niet-storneerbare variant in de toekomst. Maar daarover is nog geen zekerheid. Door de ontheffing wordt het risico uitgesloten dat kansspelincassanten achteraf geconfronteerd worden met massale terugboekingen. Tussen de incassanten en de banken is afgesproken dat de huidige nationale variant tot eind 2014 gebruikt kan worden. Beoogd wordt dan een variant beschikbaar te hebben die aan de Europese eisen voldoet. De Nederlandse Incasso zal hierdoor nog in 2014 op bescheiden schaal worden gebruikt. Maar 2014 is daarmee dan ook echt het laatste jaar.

Extra overgangstermijn van 6 maanden.

In de in 2012 vastgestelde SEPA-verordening was bepaald dat 1 februari 2014 de SEPA-migratie voltooid moest zijn. Eurocommissaris Barnier heeft echter op 9 januari 2014 aangekondigd deze einddatum van een extra overgangstermijn van zes maanden te willen voorzien. Het Europese Parlement en de Europese Raad hebben met deze overgangperiode tot 1 augustus 2014 ingestemd. Daarbij is wel nadrukkelijk bepaald dat na deze datum nationale betaalproducten niet langer mogen worden verwerkt. Behoudens die producten waarvoor een ontheffing ("waiver") is verstrekt.

Europese incasso complexer in gebruik...

Europese incasso complexer dan Nederlandse Incasso

Het Europese incassoproduct is ingewikkelder in gebruik dan het huidige Nederlandse product. Dit komt mede doordat meer informatie met de incasso-opdrachten moet worden meegegeven, waardoor een aanzienlijk grotere impact op de bedrijfsprocessen is ontstaan. Voorts gelden striktere tijdstippen voor aanlevering, waarbij een onderscheid bestaat tussen de eerste incasso en de volgende uit een serie. Belangrijk voor het Nederlandse gebruik is voorts dat de centrale rol die Equens thans voor de Nederlandse Incasso vervult bij de Europese incasso wijzigt. Het gaat er hierbij om dat banken voortaan zelf een keuze maken of, en zo ja, welk deel van de verwerking van hun incasso's zij uitbesteden en aan welke partij zij dit doen. Aangezien dit per bank verschilt, kan dit voor partijen die met meerdere banken zaken doen, het inrichten van meerdere processen betekenen. Hoewel dit lastig kan zijn voor deze bedrijven, wordt hierdoor – in lijn met de doelstelling van SEPA – de concurrentie van banken tussen verwerkers bevorderd. Hiertegenover staat dat het incassoproduct binnen de gehele gemeenschappelijke eurobetaalmarkt kan worden gebruikt. Vooral voor internationaal opererende bedrijven is dat een belangrijk voordeel. Bedrijven maken zelf elk hun eigen afweging of de kosten die gepaard gaan met de migratie naar en met het gebruik van de Europese incasso opwegen tegen de voordelen ervan. Zoals hierboven vermeld heeft een aantal, met name kleine bedrijven en organisaties besloten, een of meer alternatieven te kiezen voor het incassoproduct. In een aantal gevallen wordt overgeschakeld op iDEAL.

... maar bevordert concurrentie.

Acceptgiro

Acceptgiro en de markt

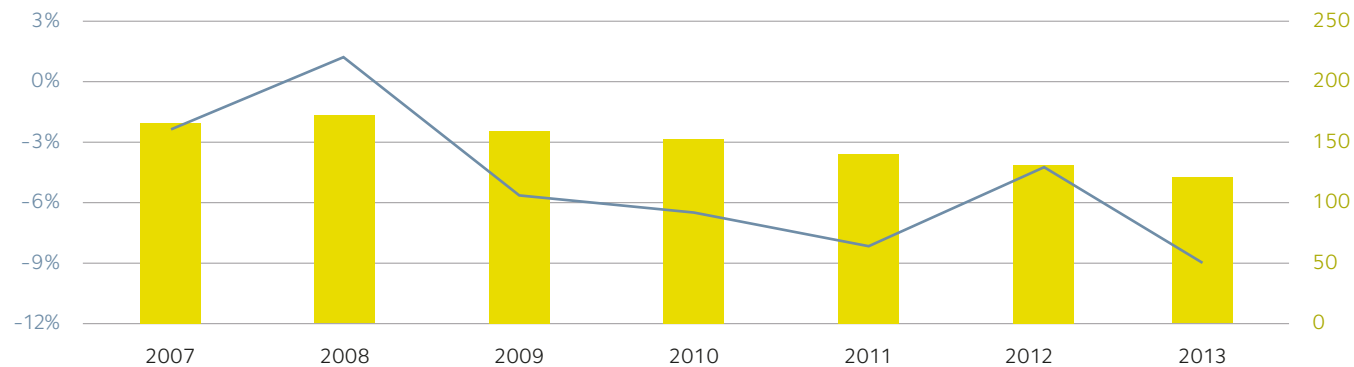
Evenals in voorgaande jaren daalde in 2013 het gebruik van Acceptgiro. Er werden 122 miljoen betalingen met Acceptgiro verricht. Dit is een vermindering van 9% ten opzichte van 2012, toen nog 134 miljoen keer van de Acceptgiro gebruik werd gemaakt. De daling was daarmee aanzienlijk duidelijker dan in eerdere jaren.

Grafiek 14

Groei in % —

Aantal in miljoenen ■

Verwerkte Acceptgiro's

Substitutie van Acceptgiro naar efficiëntere betaalproducten.

Dit kwam omdat de al een aantal jaren aan de gang zijnde substitutie van Acceptgiro naar efficiëntere betaalproducten zoals Incasso, iDEAL en FiNBOX zich in 2013 voortzette. Daar kwam bij dat in 2013 een aantal incassanten besloot niet over te stappen op de IBAN-Acceptgiro en het gebruik van het product te beëindigen. Achtergronden hiervan zijn het vermijden van de complexiteit van de migratie naar de IBAN-Acceptgiro en de hiermee gepaard gaande kosten ten opzichte van het toekomstig gebruik ervan. In 2013 werd circa 74% van alle Acceptgiro's door de ontvangers via internetbankieren betaald. De afgelopen jaren was dit percentage elk jaar opgelopen, maar in 2013 was dit iets lager dan het in 2012 bereikte niveau (78%). Een mogelijke achtergrond hiervan is dat consumenten die hun Acceptgiro's tot voor kort overtypten in hun internetbankierenomgeving, in 2013 zijn overgestapt op efficiëntere betaalmethoden. Wellicht zijn prijsprikkels hierop van invloed geweest. Het totaal aantal Acceptgiro's dat via internetbankieren wordt betaald, daalde hierdoor relatief sterker dan het papieren gebruik.

Eind 2013 waren er 22 licentiehouders, vier minder dan in 2012. Het aantal certificaathouders bleef gelijk (9).

Voor het drukken van IBAN-Acceptgiroformulieren waren eind 2013 23 drukkerijen gecertificeerd (drie minder dan het jaar ervoor). Binnen de betaalketen van Acceptgiro zijn veel servicebureaus actief. Deze leveren diensten aan zakelijke gebruikers van Acceptgiro, zoals het inprinten van data op de formulieren, het verzenden ervan en desgewenst het verwerken van de binnenkomende betalingen. Ongeveer de helft van de bestaande servicebureaus die voor Acceptgiro actief zijn, hebben in de loop van 2013 besloten te stoppen met deze dienstverlening. Dit omdat zij de migratiekosten te hoog vonden in relatie tot het verwachte gebruik ervan door de zakelijke markt. Eind 2013 waren er 214 servicebureaus die door Currence waren gecertificeerd.

Op verzoek van marktpartijen is Currence in 2012 een proef voor het digitaal printen van Acceptgiro's opgestart. Deze is succesvol afgesloten. Met name voor kleinere zakelijke gebruikers is het voordeel van digitaal printen dat de aanmaak van Acceptgiroformulieren, met een grote mate van flexibiliteit en tegen lagere kosten kan plaatsvinden vergeleken met de aanmaak via drukkerijen. In 2013 zijn steeds meer servicebureaus hiervan gebruik gaan maken.

IBAN-Acceptgiro

Op basis van een consultatie van zakelijke gebruikers en van consumenten en andere belangenorganisaties, is in 2012 besloten de Acceptgiro aan te passen aan de Europese eisen. Om deze migratie in goede banen te leiden, is door Currence in overleg met alle betrokken partijen in de tweede helft van 2012 een stappenplan opgesteld. Dit plan voorzag onder meer in een aantal mijlpalen waarop alle betrokkenen in de betaalketen van Acceptgiro moesten koersen om gezamenlijk de introductiedatum van 1 juli 2013 te realiseren. Hoewel op het eerste gezicht simpel, was dit, wat de coördinatie betreft, een ingewikkeld traject, omdat in de betaalketen van Acceptgiro veel partijen betrokken zijn. Volgens planning zijn rond 1 juli 2013 de eerste IBAN-Acceptgiro's verspreid. Hoewel toen nog niet alle zakelijke gebruikers gereed waren, is daarna tamelijk snel de massale introductie gerealiseerd. Afgesproken was dat na 1 januari 2014 nog uitsluitend IBAN-Acceptgiro's verspreid mochten worden, terwijl de voor die tijd verzonden "oude" Acceptgiro's nog enige tijd in het oude formaat verwerkt konden worden. Eind 2013 was het aandeel IBAN-Acceptgiro's in het totaal aantal verwerkte papieren Acceptgiro's al opgelopen tot circa 75%. Na de jaarwisseling is dit verder gestegen tot 92% eind februari. Verwerking van "oude" Acceptgiro's is vanaf 1 augustus niet langer mogelijk.

Uit de projectevaluatie is gebleken dat de vooraf met alle betrokken partijen afgestemde gemeenschappelijke en eenduidige aanpak, een belangrijke spil in het hele traject heeft vervuld. Hierdoor konden individuele banken in de directe contacten met hun klanten – de acceptgiroverspreiders – naar deze gemeenschappelijke uitgangspunten en afspraken verwijzen. De eenduidigheid en transparantie zijn hierdoor sterk bevorderd, hetgeen er in belangrijke mate toe heeft bijgedragen dat het project rond de beoogde datum is gerealiseerd.

IBAN-Acceptgiro op
1 juli gereed.

Gezamenlijke aanpak
succesformule voor
tijdige realisatie.

Daarnaast heeft de transparante communicatie via de website van Acceptgiro aan de duidelijkheid naar marktpartijen bijgedragen. Ook hebben banken zelf veelvuldig hun zakelijke klanten van informatiemateriaal voorzien.

deze strook niet meezenden	Jaarpremie 2012 levensverzekering Fact.nr. 2876766-2012		
<table border="1"> <tr> <td>5000 0567</td> </tr> <tr> <td>8901 2345</td> </tr> </table>	5000 0567	8901 2345	<p>Acceptgiro</p> <p>over te schrijven</p> <p>€ <input type="text" value="67"/> euro <input type="text" value="00"/> ct</p> <p>5000 0567 8901 2345+</p>
5000 0567			
8901 2345			
euro <input type="text" value="67"/> ct <input type="text" value="00"/>	van bankrekening (IBAN) <input type="text" value="NL20INGB0001234567"/>		
Jaarpremie 2012 levensverzekering Fact.nr. 2876766-2012	van/door naam <input type="text" value="A. van den Bos"/> adres <input type="text" value="Beethovenstraat 34"/> plaats <input type="text" value="3851 AF Amstelveen"/>		
op rekening NL02ABNA0123456789 Ass.knt. G.v.Witsen Aalsmeer	op rekening <input type="text" value="NL02ABNA0123456789"/> <input type="text" value="S9999"/> <input type="text" value="D999"/> van <input type="text" value="Assurantiekantoor G. van Witsen"/> <input type="text" value="Rozenlaan 104, 4336 XG Aalsmeer"/>		
	© Acceptgiro B.V.		
	nadruk verboden ☒ de ruimte hieronder niet beschrijven ☐ niet vouwen ☐ ☒ betalingskenmerk <input type="text" value="euro"/> <input type="text" value="ct"/> ☒ BIC <input type="text" value="naar IBAN"/> ☒ code		
	☒ 5000056789012345+ 000067002< ABNANL2A+ NL02ABNA0123456789+ 17>		
	voor gebruiksaanwijzing z.o.z.		

Einde Acceptgiro

Acceptgiro blijft bestaan tot uiterlijk 1 januari 2019.

Met marktpartijen is afgesproken de IBAN-Acceptgiro tot uiterlijk 1 januari 2019 te continueren. In 2014 zal in overleg met alle betrokken stakeholders een route voor de migratie naar alternatieve betaalvormen worden verkend. Overigens zullen banken in het SEPA-tijdperk een standaard papieren overschrijvingsformulier blijven voeren. Dit formulier kan als alternatief dienen voor diegenen die geen toegang hebben tot, of moeite hebben met het gebruik van, internetbankieren.

Einde Chipknip per
1 januari 2015.

Chipknip

Chipknip eindigt 1 januari 2015

Eind maart 2013 heeft Currence het publiek en de zakelijke markt laten weten per 1 januari 2015 het betalingsverkeer met Chipknip te beëindigen. Aan dit besluit was een uitgebreide consultatie voorafgegaan. Naast de licentiehouders van Chipknip waren de koepelorganisaties van consumenten, van ondernemers en van leveranciers van betaalapparatuur betrokken. In het licht van het dalende gebruik van Chipknip en de opkomst van nieuwe, moderne manieren van betalen, bleek er geen financieel draagvlak te bestaan voor de investeringen die benodigd waren voor de verlenging van de levensduur. De achtergrond van deze investeringen is enerzijds gelegen in de noodzaak de betaalinfrastructuur van Chipknip aan te passen aan de SEPA-betaalinfrastructuur. Anderzijds, eindigt daarnaast op 1 januari 2015 de beschikbaarheid van de huidige datacommunicatie-infrastructuur (X.25) die gebruikt wordt tussen de laadautomaten en de verwerkende systemen. De hierdoor noodzakelijke vervanging van deze datacommunicatieverbindingen door alternatieve verbindingen vereist eveneens een forse aanpassing van de infrastructuur. Op basis van bovengenoemde consultatie heeft Currence geconcludeerd dat de investeringen die moeten worden gedaan om de levensduur van Chipknip te verlengen, maatschappelijk gezien nooit meer kunnen worden terugverdiend.

Chipknip sticker voor op het oplaadpunt.

Contactloos betalen alternatief voor Chipknip.

Chipknip zal niet worden opgevolgd door een nieuw collectief product. Voor de branches en voor consumenten, waarvoor Chipknip in een specifieke betaalbehoefte voorziet, zijn voldoende alternatieve mogelijkheden beschikbaar. In het overleg met de stakeholders zijn deze alternatieven per betaalsegment besproken. Daarnaast zal het spectrum aan substituten de komende periode groeien. Naast de huidige betaalwijzen zijn er toenemende mogelijkheden om contactloos te kunnen betalen met de betaalpas en de mobiele telefoon. Deze zijn bovendien gebaseerd op internationale standaarden, waardoor tevens toegang van andere aanbieders op de Nederlandse betaalmarkt wordt bevorderd. Hierdoor is ook voor buitenlandse kaarthouders de toegankelijkheid van betalen in Nederland gewaarborgd. In dit kader heeft een aantal banken en ondernemers in de eerste helft van 2014 een start gemaakt met het stimuleren van het gebruik van contactloze betalingen voor laagwaardige betalingen. Hiervoor is de infrastructuur inmiddels beschikbaar. Deze ontwikkelingen onderschrijven het belang van het tijdig uitfasen van op oude technologie gebaseerde betaalproducten met een relatief beperkt gebruik. Het voorkomt hogere maatschappelijke kosten door afnemende schaalvoordelen. Bovendien wordt zo een basis gelegd voor de schaalvoordelen voor nieuwe, efficiëntere producten.

Consumenten kunnen eenvoudig hun Chipkniptegoed terugstorten.

Om een tijdige uitfasering van Chipknip te bevorderen, heeft Currence met haar licentiehouders een plan opgesteld. Dit plan voorziet er onder meer in dat licentiehouders elk voor zich tijdig hun zakelijke klanten benaderen om de uitfasering in gang te zetten. Uitgangspunt hierbij is dat alle acceptanten van Chipknip per 1 oktober 2014 een alternatief voor Chipknip beschikbaar hebben. In dit plan is ook een belangrijke rol weggelegd voor de leveranciers van betaalapparatuur, die ondernemers in het gebruik van Chipknip faciliteren. Een belangrijk punt van aandacht in dit plan is voorts de wijze en het tijdstip waarop de houders van Chipknippassen hun tegoeden terugontvangen. Via een instructie op de laadautomaat kan een consument dit nu op eenvoudige wijze doen door zijn tegoed naar zijn betaalrekening te laten terugboeken. Het is belangrijk dat gebruikers deze actie voor 1 januari 2015 uitvoeren, aangezien op deze datum – vanwege het beëindigen van de datacomverbindingen – de laadautomaten uit bedrijf worden genomen. Verspreid over het jaar zal het publiek in 2014 door middel van massamediale berichtgeving over deze noodzakelijke handeling worden geïnformeerd. Overigens kan terugbetaling volgens de Wet op het elektronisch geld daarna nog geruime tijd plaatsvinden. Echter, na het buiten bedrijf stellen van laadautomaten zal dat omslachtiger gaan dan wanneer dit voor 2015 gebeurt.

Bij vergelijkbare systemen in de ons omringende landen – Proton in België, Geldkarte in Duitsland, Moneo in Frankrijk – zijn verschillende strategieën rond de toekomst van die systemen waar te nemen. Kern daarvan is stoppen of “pappen en nathouden”. Net als Chipknip wordt het Proton systeem in 2014 gesloten. Geldkarte ontwikkelt zich de komende jaren tot een contactloos betaalsysteem en opereert globaal in dezelfde sectoren als Chipknip. Desondanks is Geldkarte, in een veel groter verzorgingsgebied, kleiner dan Chipknip en kende het systeem in 2013 geen groei. In Frankrijk opereert Moneo in specifieke niches, zoals hoger onderwijs, parkeren en elektronische restaurantvouchers. Waar tot in 2013 Franse bankpassen vrijwel universeel met een elektronische portemonnee werden uitgerust, wordt dat vanaf 2014 afgebouwd. De kaartuitgifte, ontkoppeld van bankkaarten en -rekeningen, vindt plaats op aanvraag en via de aangesloten onderwijsinstellingen.

Daling Chipknipgebruik zet door.

Chipknip en de markt

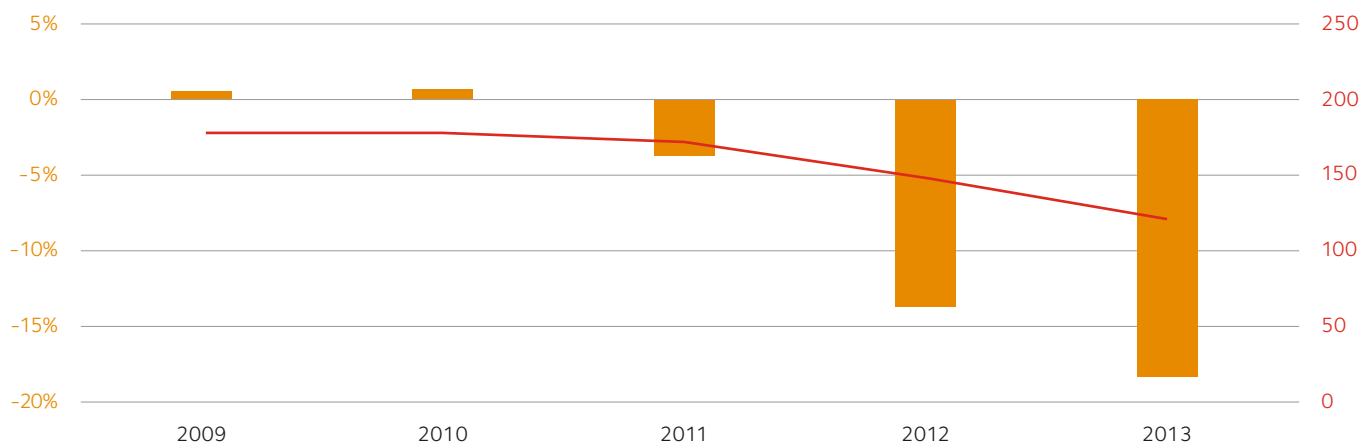
In 2013 betaalden consumenten nog 121 miljoen keer met hun Chipknip. Dat is ruim 18% minder dan in 2012. Sinds de piek in 2010 (178 miljoen) is het gebruik met 32% afgenomen.

Grafiek 15

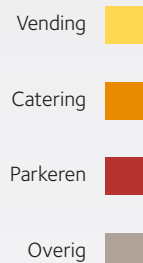
Groei in %

Aantal in miljoenen

Chipknipbetalingen

Grafiek 16

Herkomst Chipknipbetalingen | Aandelen in procenten

Veel alternatieven voor Chipknip.

Ook in 2013 vond ruim drie kwart van de betalingen met Chipknip plaats in de branches parkeren, vending (verkoopautomaten) en catering (bedrijf-restaurants), het zogenoemde ParVenCa-segment (grafiek 16).

In lijn met het algemene beeld nam het gebruik in dit segment eveneens met 18% af, waarbij zich in elk van de branches een daling voordeed. In de parkeerbranche bieden exploitanten van parkeerautomaten steeds vaker mogelijkheden parkeergelden te betalen via mobiele apps en parkeergelden te pinnen zonder gebruik van de pincode. Met het uitfaseren van Chipknip op deze betaalautomaten, zal het gebruik van deze betaalmogelijkheden toenemen. Ook in de cateringbranche is een verschuiving zichtbaar van Chipknip naar andere betaalmethoden. Hiertoe behoren pinnen, mobiel betalen, betalen via vingertop, waarna het geld door middel van een incasso wordt betaald, of via eigen gesloten systemen. Bij verkoopautomaten, de kleinste branche binnen het ParVenCa-segment, deed zich in 2013 een trendbreuk voor: na een jarenlange toename, boog deze ontwikkeling om in een krimp van ruim 15%.

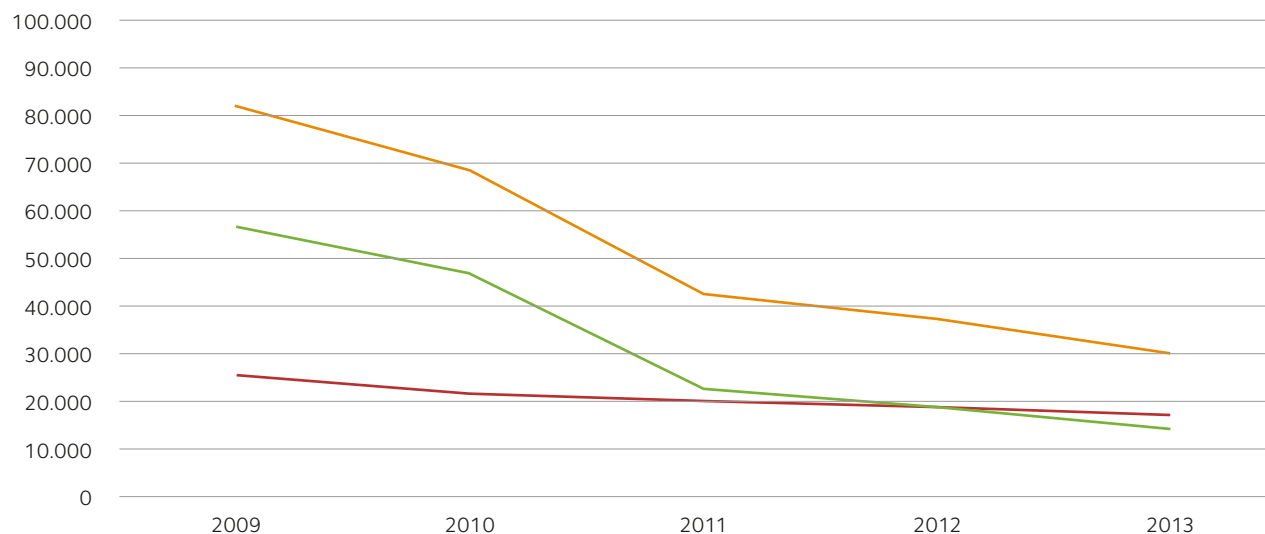
In winkels is Chipknip al in 2013 vervangen door pinnen.

In winkels is het gebruik van Chipknip reeds in 2013 definitief geëindigd. Elektronisch betalen is in de winkelomgeving synoniem met pinnen. In samenhang hiermee hadden veel ondernemers al bij de introductie van het nieuwe pinnen besloten Chipknip niet langer als betaalmogelijkheid aan te bieden op hun betaalautomaat. Daarmee optimaliseerden zij het afrekenproces. Door het wegvallen van de 'Chipknip-of-pinnen' keuze werd de snelheid aan de kassa gunstig beïnvloed. Bovendien droeg het bij aan de daling van de kosten. Door de geringere aantallen nemen namelijk bij gegeven overhead-kosten voor de ondernemer de kosten per transactie toe. In samenhang hiermee heeft Detailhandel Nederland en de Stichting Bevorderen Efficiënt Betalen, de resterende Chipknip-accepterende ondernemers van haar ledenbranches eind 2012 geadviseerd de Chipknip-betaaloptie van hun betaalautomaat te laten verwijderen. Currence heeft hiertoe, in samenwerking met haar licentiehouders, een voor ondernemers gebruikersvriendelijke procedure opgesteld waardoor op eenvoudige wijze het Chipknipcontract van de betaalautomaat kon worden verwijderd. In de eerste helft van 2013 was dit proces bij nagenoeg alle acceptatiepunten in winkels voltooid.

Grafiek 17

Totaal —
Segment Overig¹ —
Segment ParVenCa² —

Chipknipbetaalautomaten

¹ Waaronder winkels. ² ParVenCa: Parkeren, Vending en Catering.

In lijn met de geschetste ontwikkelingen liep het aantal acceptatiepunten van Chipknip terug tot 30.962 eind 2013. In vijf jaar tijd is dit aantal met twee derde gedaald (grafiek 17).

In 2013 laadden consumenten hun Chipknip minder vaak op dan in het jaar ervoor (17,1 miljoen keer; - 21,5%). Het gemiddelde oplaadbedrag was 16,32 euro, fractioneel lager dan in 2012. Per oplading werden ongeveer zeven betalingen verricht met een gemiddeld bedrag van 2,27 euro (2012: 2,32 euro).

Eind 2013 waren er 19 licentiehouders, evenveel als in 2012.

Chipknip sluit een periode van 20 jaar af

Met het einde in zicht van Chipknip wordt een periode van bijna 20 jaar afgesloten, waarbij vallen en opstaan kenmerken zijn van het verloop van Chipknip gedurende deze periode. Chipknip werd in oktober 1995 geïntroduceerd. Door de technische opzet van Chipknip konden betalingen snel en zonder een online verbinding plaatsvinden. Dit betekende voor alle partijen in de betaalketen in die tijd een significant voordeel. Door de focus te leggen op laagwaardige betalingen, die chartaal werden afgerekend, werd beoogd het aantal contante betalingen substantieel te reduceren. Na een zeer bescheiden gebruik de eerste jaren, trad na 2002 een sterke groei op. De overgang van de gulden naar de euro en het stimuleren van het gebruik van Chipknip in de parkeerbranche door de drie grote gemeenten lagen hieraan ten grondslag. Ook de samenwerking tussen de Postbank, die de Chipper als elektronische portemonnee op de markt had geïntroduceerd, en de overige banken, stimuleerde het gebruik. Hierdoor groeide het aantal Chipknipbetalingen jaren achter elkaar aanzienlijk totdat het gebruik in 2010 een piek bereikte van 178 miljoen betalingen (grafiek 18).

Deze piek bleef echter steken op niet meer dan rond 10% van het aantal pinbetalingen. Ver beneden de bij de start beoogde doelstelling van enkele miljarden. Bovendien beperkte het gebruik zich tot het hiervoor genoemde ParVenCa-segment, in plaats van bij de opzet gewenste brede toepassing op alle plaatsen waar kleine bedragen contant werden afgerekend. De ambitie van banken om contante betalingen te vervangen door elektronische is blijven bestaan, maar is mede door technologische innovaties, gaandeweg en in nauwe samenwerking met de gezamenlijke toonbankinstellingen, anders ingevuld. Belangrijke lessen die uit 20 jaar Chipknip kunnen worden getrokken, zijn onder meer dat concurrentie op betaalinfrastucturen tussen banken niet bevorderlijk is voor de massale adoptie van innovaties door het publiek en de zakelijke markt. Daarnaast is samenwerking tussen aanbieders en eindgebruikers cruciaal om voldoende draagvlak bij eindgebruikers te creëren voor voorgenomen innovaties en deze gezamenlijk tot een succes te laten uitgroeien. In dit opzicht zijn er belangrijke verschillen te constateren tussen Chipknip en iDEAL, waarbij deze lessen bij deze laatste ter harte zijn genomen. Overigens heeft hierbij ook het veranderende tijdsgewricht, waarin het belang van stakeholdermanagement is toegenomen, een relevante rol gespeeld.

Chipknip 20 jaar op de markt.

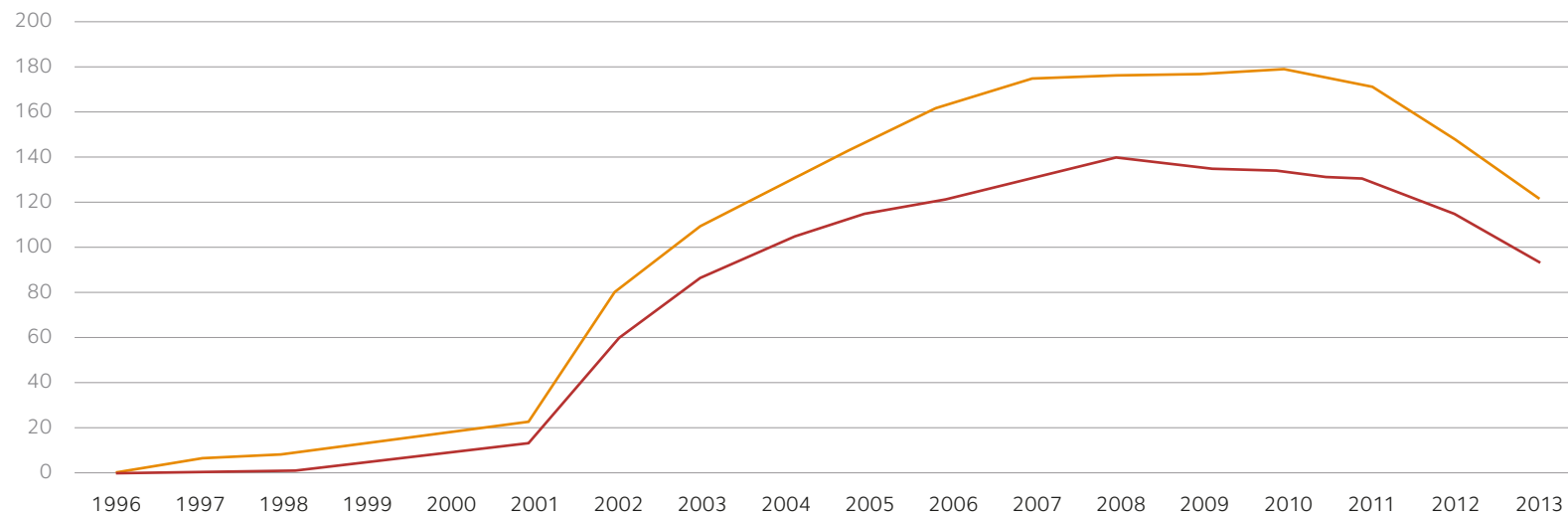
Samenwerking tussen
aanbieders en gebruikers
cruciaal voor succesvol
betaalproduct.

Grafiek 18

Chipknipbetalingen —

Waarvan ParVenCa —

Chipknipbetalingen: Totaal en ParVenCa | Aantallen in miljoenen

Toelichting op de structuur, organisatie en governance van de onderneming

1. Structuur

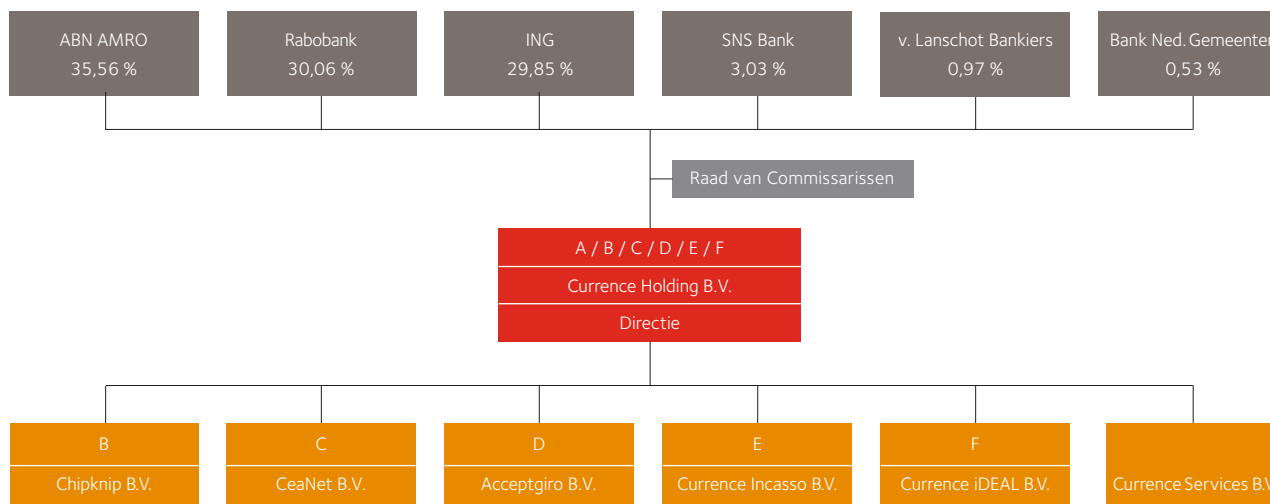
1.1 Structuur van de onderneming

Currence heeft bij haar oprichting een bijzondere structuur gekregen om maximale transparantie en flexibilisering te kunnen bereiken. Currence Holding B.V. heeft verschillende product-B.V.'s als dochteronderneming. Currence Holding B.V. heeft zogenoemde letteraandelen aan haar aandeelhouders uitgegeven (aandelen A t/m F). Iedere soort letteraandeel is verbonden met een specifieke product-B.V.

Deze structuur heeft voor Currence een aantal voordelen. Enerzijds kan hierdoor het beleid van het collectieve betalingsverkeer en de externe profilering van de onderneming als geheel beter worden verankerd. Anderzijds is er voor de verschillende producten voldoende ruimte om met bijbehorende rechten en verplichtingen in verschillende aandeelhoudersbelangen te kunnen differentiëren. Een aandeelhouder hoeft niet te participeren in alle product-B.V.'s. Per product-B.V. kunnen de belangen van aandeelhouders verschillen.

Om de toetreding van nieuwe aandeelhouders mogelijk te maken, zijn voorwaarden vastgelegd waaraan nieuwe (en bestaande) aandeelhouders moeten voldoen. Hierdoor ontstaat voor alle partijen een transparante marktsituatie. Zo zou bijvoorbeeld ook een niet-bank die in een bepaald betaalproduct een rol speelt in een product-B.V. kunnen deelnemen. Deze niet-bank zou dan bij Currence Holding B.V. mede-aandeelhouder kunnen worden en dan alleen voor dat specifieke product financieel risico lopen en als aandeelhouder het lange termijn beleid voor dat product kunnen goedkeuren. Door deze inrichting kunnen verschillende partijen investeren in de innovatie van betalingsverkeer.

1.2 Juridische structuur

Ieder betaalproduct is in een afzonderlijke B.V. ondergebracht. Deze product-B.V.'s zijn eigenaar van de (beeld)merkrechten, de auteursrechten en de overige (intellectuele) eigendomsrechten. Dit betekent tevens dat deze B.V.'s de contractspartijen zijn met de licentie- en certificaathouders en verantwoordelijk zijn voor de afgifte van licenties en certificaten en de daarbij behorende (nalevings)procedures. De product-B.V.'s hebben bovendien eigen financiële rechten en verplichtingen.

2. Organisatie

2.1 Karakter van de organisatie

Currence is een professionele, kennisgeoriënteerde organisatie die zich in een dynamische omgeving bevindt. Het is daarom van groot belang dat zij over de juiste mensen kan blijven beschikken en dat de kennis en kunde van de medewerkers zich op een blijvend hoog niveau bevindt. Aan deze aspecten besteedt Currence veel aandacht.

Currence Services B.V. had ultimo 2013 33 medewerkers in dienst (31 fte's). Daarnaast maakt Currence gebruik van enkele tijdelijke gespecialiseerde krachten.

2.2 Aansturing van de organisatie

Voor de interne besturing heeft Currence een jaarlijkse Planning & Control-cyclus ingericht. Hierin worden de door de directie geformuleerde doelstellingen verbijzonderd naar afdelingsplannen en vervolgens naar persoonsgebonden plannen.

Om de eventuele aan de ondernemingsactiviteiten verbonden risico's en de controle op de mate waarin bovengenoemde doelstellingen worden gerealiseerd inzichtelijk te maken, werkt Currence onder meer met kwartaalrapportages. Deze dienen er mede toe om de realisatie van de voorgenomen doelstellingen te beoordelen en de bedrijfsplannen eventueel bij te sturen. Hierbij wordt, indien van toepassing, ook aandacht besteed aan ziekteverzuim. Voorts wordt de ontwikkeling van de begroting en de eventueel daarmee samenhangende risico's per kwartaal geanalyseerd en beoordeeld. Deze interne risicobeheersings- en controlesystemen hebben in het verslag jaar naar behoren gewerkt.

De Nederlandsche Bank oefent uit hoofde van haar taak de veiligheid en efficiency van het betalingsverkeer te bevorderen "oversight" uit op Currence en haar producten.

3. Corporate Governance

3.1 Corporate Governance Code

Currence hecht veel waarde aan een goed ondernemingsbestuur. Currence volgt in overwegende mate de Corporate Governance Code. Een aantal principes en best practice bepalingen van de Code is niet op Currence van toepassing, omdat Currence een niet-beursgenoteerde onderneming van beperkte omvang is.

3.2 Onafhankelijke governance

Onafhankelijk opereren is een randvoorwaarde voor het uitvoeren van de missie en het functioneren van Currence. De governancestructuur van Currence waarborgt haar onafhankelijkheid. De statutaire directie opereert zelfstandig. Geen enkele marktpartij kan invloed uitoefenen op besluiten van de directie tot toelating van (potentiële) concurrenten tot de markt. Evenmin kunnen marktpartijen zodanige invloed uitoefenen dat er sprake zal zijn van een oneigenlijke uitsluiting van (potentiële) marktpartijen of een belemmering van de innovatie.

De onafhankelijke Raad van Commissarissen adviseert en houdt toezicht op de directie. De Raad functioneert in het belang van de onderneming en haar dochtermaatschappijen en houdt daarbij de belangen van alle stakeholders in het oog.

Omdat de aandeelhouders zelf partij zijn op de markt van het betalingsverkeer hebben zij naast de wettelijke bevoegdheden, mede gelet op de mededingingseisen, geen bevoegdheden ten aanzien van het commerciële beleid van Currence, de toelating van nieuwe toetreders en de vaststelling van de regelgeving en productwijzigingen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft alleen in uitzonderlijke gevallen een specifieke goedkeuringsbevoegdheid indien productwijzigingen leiden tot ingrijpende veranderingen, en daarmee investeringen, in de infrastructuur van het betalingsverkeer. De onafhankelijkheid van Currence wordt nog eens extra gewaarborgd door een onafhankelijke beroepsmogelijkheid bij het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI). Hier kunnen licentie- en certificaathouders en toetreders tegen een uitspraak of sanctie van Currence in beroep gaan. Tot nu toe hebben geen beroepszaken gediend.

De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) heeft in het kader van haar op 19 april 2005 afgegeven positieve informele zienswijze de governance van Currence met het oog op de mededingingseisen positief beoordeeld.

Met haar onafhankelijke governance vervult Currence een, ook in Europa, unieke neutrale rol die voor de marktwerking en de regievoering in het collectieve betalingsverkeer zijn nut heeft bewezen.

3.3 Rol voor marktpartijen

Voorafgaand aan de besluitvorming over de wijziging van producten en/of de regelgeving consulteert Currence marktpartijen. Deze wijzigingen kunnen immers direct invloed hebben op de bedrijfsvoering van stakeholders, met name die van licentie- en certificaathouders. Marktconsultaties en een structurele dialoog met stakeholders in de betaalketen van haar producten, zijn van groot belang voor het goed functioneren van Currence. Dit wordt onder meer gewaarborgd door adviesorganen van licentiehouders en groepen van certificaathouders. Deze vertegenwoordigen de klanten van Currence. Verder onderhoudt Currence met koepel-, branche- en consumentenorganisaties op regelmatige basis contacten.

Jaarrekening 2013

Currence Holding B.V. Amsterdam

Vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. **20 mei 2014**

20.05.2014

Geconsolideerde balans | voor resultaatbestemming

In duizenden euro's

			31-12-2013		31-12-2012
Activa					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	4.1.1	142		726	
Materiële vaste activa	4.1.2	515		62	
Financiële vaste activa	4.1.3	-		6.313	
			657		7.101
Vlottende activa					
Handelsdebiteuren	4.1.4	136		264	
Overige debiteuren	4.1.4	1.988		1.392	
Belastingen	4.1.4	170		371	
Overige vorderingen en overlopende activa	4.1.4	1.140		1.091	
Liquide middelen	4.1.5	20.875		19.304	
			24.309		22.422
Totaal activa			24.966		29.523

Geconsolideerde balans | voor resultaatbestemming

In duizenden euro's

		31-12-2013		31-12-2012	
Passiva					
Eigen vermogen					
4.2.1					
	Geplaatst kapitaal	30		30	
	Agioreserve	11.869		12.897	
	Statutaire reserves	-		3.958	
	Overige reserves	9.189		8.776	
	Resultaat boekjaar	751		1.053	
			21.839		26.714
Voorzieningen					
4.2.2					
	Voorziening latente belastingverplichting	34		176	
	Voorziening pensioenen	983		827	
			1.017		1.003
Kortlopende schulden					
4.2.3					
	Crediteuren	360		467	
	Belastingen	836		433	
	Overige schulden en overlopende passiva	914		906	
			2.110		1.806
	Totaal passiva		24.966		29.523

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden euro's

		2013		2012	
Bedrijfsopbrengsten	5.1				
Licentie-inkomsten		5.588		6.595	
Overige inkomsten		373		781	
Som der bedrijfsopbrengsten			5.961		7.376
Bedrijfslasten					
Lonen, salarissen en sociale lasten	5.2	2.066		2.187	
Overige personeelskosten en uitbesteed werk	5.3	496		637	
Afschrijvingen	5.4	619		880	
Kosten merkonderhoud	5.5	873		1.452	
Overige bedrijfskosten	5.6	1.412		1.551	
Som der bedrijfslasten			-5.466		-6.707
Bedrijfsresultaat			495		699
Rentebaten en -lasten	5.7	522		762	
Financiële baten en lasten			522		762
Resultaat voor belastingen			1.017		1.431
Belasting over resultaat	5.8		-266		-378
Resultaat na belastingen			751		1.053

Geconsolideerde kasstroomoverzicht | volgens de indirecte methode

In duizenden euro's

	2013	2012
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	495	669
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	619	898
Mutaties voorzieningen	11	43
	630	941
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-686	-627
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	5	-500
	-681	-1.127
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	444	483
Ontvangen interest	522	833
Betaalde vennootschapsbelasting	403	-367
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.369	949
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa	488	-
	-488	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Investing in effecten	6.313	-
Uitgekeerd kapitaal	-5.623	-7.735
Informeel kapitaalstortingen	-	-
	690	-7.735
Mutatie saldo liquide middelen	1.571	-6.786
Saldo liquiditeiten bij aanvang boekjaar	19.304	26.090
Saldo liquiditeiten per einde boekjaar	20.875	19.304

Onder de mutaties voorzieningen is ook de mutatie in de agioreserve als gevolg van de contante waardeverandering van de toekomstige belastingverplichting opgenomen.

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening

1.1 Inleiding

Currence is eigenaar van de collectieve betaalproducten Chipknip, Acceptgiro, Incasso en iDEAL. Het product PIN wordt sinds 1 april 2012 niet meer gebruikt en PIN B.V. is inmiddels geliquideerd. De activiteiten van Currence hebben betrekking op:

- het faciliteren van marktwerking en het bevorderen van transparantie in het collectieve betalingsverkeer. In dit kader ontwikkelt en onderhoudt Currence regels (Rules & Regulations) teneinde de efficiency, veiligheid en betrouwbaarheid van haar producten te waarborgen;
- het certificeren van toetreders tot de markt en het in dit kader verstrekken van licenties en certificaten;
- het houden van toezicht op naleving van de regels;
- het onderhouden, dat wil zeggen het handhaven en vergroten van de waarde van de collectieve betaalproducten in de markt. Hierbij moet worden gedacht aan bevordering van het productgebruik (voorlichting en promotie), productaanpassingen in antwoord op behoeften uit de markt en eventuele maatregelen ter beperking van fraude;
- het verrichten van (projectmatige) werkzaamheden ter bevordering van het collectieve betalingsverkeer in Nederland.

De opbrengsten van Currence worden gevormd door vergoedingen die licentiehouders en derden aan Currence betalen voor het gebruik van bovengenoemde collectieve betaalproducten en voor verrichte (projectmatige) werkzaamheden.

Dit jaarverslag heeft betrekking op het boekjaar 2013 van Currence en omvat de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013. Ter vergelijking zijn de cijfers over het boekjaar 2012 opgenomen.

1.2 Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van Currence Holding B.V., gevestigd te Amsterdam, en haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin Currence Holding B.V. direct of indirect meer dan de helft van het stemgerechtigde aandelenkapitaal bezit of overheersende zeggenschap kan uitoefenen. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd. Het betreft de volgende 100% deelnemingen:

- PIN B.V. (15 maart 2014 geliquideerd)
- Chipknip B.V.
- CeaNet B.V.
- Acceptgiro B.V.
- Currence Incasso B.V.
- Currence iDEAL B.V.
- Currence Services B.V.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening en het jaarverslag zijn opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ-richtlijnen).

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Alle bedragen in de tabellen luiden in € 1.000,-, tenzij anders wordt aangegeven. Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs, tenzij anders vermeld. De voorgestelde winstbestemming is niet verwerkt in de balans.

2.2 Vaste activa

2.2.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa hebben betrekking op de intellectuele eigendomsrechten, hierna te noemen IE-rechten. Dit staat voor het geheel aan woordmerken, beeldmerken, documentatie, formulieren, vastgelegde standaarden, software en Rules & Regulations van de collectieve betaalproducten.

Bij eerste waardering zijn de collectieve betaalproducten gewaardeerd tegen de reële waarde op het moment van verkrijging. Daarbij is deze waarde gebaseerd op de contante waarde van de te verwachten toekomstige bedrijfsresultaten. De contante waarde van de toekomstig af te dragen belastingen als gevolg van verschillen tussen commerciële en fiscale verwerking van bedrijfslasten (afschrijvingen) zijn in een latente belastingplicht opgenomen.

Van investeringen in immateriële vaste activa wordt per keer afgewogen of deze geactiveerd zullen worden. Hierbij dient aantoonbaar te zijn dat de investering leidt tot hogere toekomstige opbrengsten. Afschrijving van de immateriële vaste activa vindt lineair plaats gedurende de geschatte levensduur van het betaalproduct of van de geactiveerde investering, vanaf het moment van ingebruikname.

2.2.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijging- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur per categorie zonder rekening te houden met restwaarden.

2.2.3 Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Vervolgens worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere verliezen als gevolg van waardevermindering.

2.2.4 Impairment of vervreemding van vaste activa

Door de vennootschap wordt op iedere balansdatum per actief een inschatting gemaakt van de in de toekomst te genereren kasstromen. Hierbij wordt een aantal relevante grootheden in het Nederlandse en (indien van toepassing) het Europese betalingsverkeer zo goed mogelijk ingeschat. Ondanks dat hierbij zoveel mogelijk van objectieve informatie gebruik wordt gemaakt, bevat deze inschatting deels een subjectief karakter. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen wordt het verschil ten laste van het resultaat geboekt. Bij het bepalen van de contante waarde is een disconteringsvoet gehanteerd van 6,5% (in 2012 bedroeg deze eveneens 6,5%).

2.3 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs. Belastinglatenties, voortkomend uit de opbouw van de pensioenvoorziening, zijn opgenomen tegen de contante waarde.

2.4 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd op de nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan deze vrij ter beschikking aan de vennootschap.

2.5 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

2.5.1 Pensioenvoorziening

Currence heeft voor haar personeel een collectief pensioencontract afgesloten met een verzekeraar. Deze pensioenregeling is te karakteriseren als een zogenaamde toegezegd-pensioenregeling, gebaseerd op het middelloonstelsel. Onder een toegezegd-pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren.

Currence berekent vanaf het boekjaar 2008 haar pensioenverplichtingen conform RJ-richtlijnen (RJ 271.307), waarbij de verwachte toekomstige indexatieverplichtingen voor opgebouwde pensioenrechten van actieve deelnemers wordt berekend. Op basis van de uitkomsten van deze berekening is een voorziening voor indexatie gevormd.

2.5.2 Latente belastingverplichting

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover reeds bij wet vastgesteld. Deze belastinglatenties worden gewaardeerd tegen contante waarde.

2.6 Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor resultaatbepaling

3.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. Bij de toepassing hiervan wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen, voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden eveneens in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Opbrengstverantwoording

De inkomsten van Currence bestaan uit licentie-inkomsten en overige inkomsten. De licentie-inkomsten bestaan uit vergoedingen die Currence ontvangt van licentiehouders voor het gebruik van de collectieve betaalproducten waarvan Currence eigenaar is. Deze bestaan uit vergoedingen per transactie, een jaarlijkse vergoeding per licentiehouder en een toetredingsvergoeding voor nieuwe partijen die gebruik willen gaan maken van één van de collectieve betaalproducten van Currence. De opbrengsten van transacties worden verantwoord in het jaar waarin de transacties zijn uitgevoerd. De toetredingsvergoeding wordt verantwoord in het jaar waarin de licentieovereenkomst wordt ondertekend.

De overige inkomsten bestaan uit vergoedingen voor diensten die Currence verricht voor derden ten behoeve van het collectieve betalingsverkeer in Nederland.

3.3 Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden bepaald op historische basis en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. De personeelskosten omvatten salarissen, sociale lasten, pensioenlasten, kosten voortvloeiende uit overige secundaire arbeidsvoorwaarden, dotaties aan voorzieningen in de personele sfeer, kosten van interim-krachten en overige personeelskosten. Vanaf 1 januari 2012 worden de personeelskosten en de bedrijfslasten gedeeld met de Betaalvereniging. Conform contractuele afspraak wordt 50,1% van deze gezamenlijke kosten door de Betaalvereniging bekostigd. De gepresenteerde kosten zijn exclusief het aandeel van de Betaalvereniging.

3.4 Financiële baten en lasten

Rentebaten zijn de van derden en banken ontvangen en nog te ontvangen rente. Rentelasten zijn de aan derden en banken betaalde en nog te betalen rente, voor zover deze betrekking hebben op het verslagjaar.

3.5 Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening na aftrek van vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Hierbij wordt rekening gehouden met een vrijval van de voorziening latente belastingen en overige latente belastingverplichtingen als gevolg van (tijdelijke) verschillen tussen de fiscale voorschriften en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

4.1 Activa

4.1.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa kennen het volgende verloop:

	Investering t/m 2011	Afschrijving t/m 2011	Afschrijving 2012	Boekwaarde 31-12-'12	Afschrijving 2013	Boekwaarde 31-12-'13	Resterende afschrijvings termijn
IE-rechten Incasso	4.000	2.866	600	534	534	-	-
IE-rechten iDEAL	1.214	757	264	193	50	143	3 jaar
Totaal immateriële vaste activa	5.214	3.623	864	727	584	143	

De boekwaarde van de immateriële vaste activa heeft betrekking op de collectieve betaalproducten Incasso en iDEAL. Incasso is eind 2013 volledig afgeschreven.

4.1.2 Materiële vaste activa

In 2013 is Currence verhuisd naar het Symphonie-gebouw in Amsterdam. De kosten voor de inrichting van de nieuwe locatie zijn geactiveerd (€ 523.000) en zullen in 10 jaar worden afgeschreven. Tegelijkertijd zijn de geactiveerde materiële vaste activa van de oude locatie versneld afgeschreven (€ 46.000).

De materiële vaste activa bestaan eind 2013 voor € 514.000 uit geactiveerde kosten inrichting nieuwe kantooromgeving met een afschrijvingsperiode van tien jaar en voor € 1.000 uit computerapparatuur en softwarelicenties. In 2012 bestond de materiële vaste activa voor € 58.000 uit kantoorinventaris en voor € 4.000 uit computerapparatuur en softwarelicenties.

De materiële vaste activa kennen het volgende verloop:

	2013	2012
Boekwaarde per 1 januari	62	95
bij: investeringen		
materiële vaste activa	523	-
af: afschrijvingen		
materiële vaste activa	-70	-33
Boekwaarde per 31 december	515	62

De afschrijving van de materiële vaste activa wordt conform de overeenkomst "kosten voor gemene rekening", voor 50,1% doorbelast aan de Betaalvereniging.

4.1.3 Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestonden eind 2012 uit obligaties (van Nederlandse banken) voor nominaal € 6,0 miljoen. In de boekwaarde van deze obligaties was eind 2012 € 0,312 miljoen aan nog te ontvangen couponrente opgenomen. Begin 2013 zijn deze obligaties afgelost.

De financiële vaste activa kennen het volgende verloop:

	2013	2012
Boekwaarde per 1 januari	6.312	6.384
bij: investeringen financiële vaste activa	-	-
bij: overige waardeveranderingen	-	-
af: amortisatie agio	-	70
af: afloop obligatie	-6.312	-
Boekwaarde per 31 december	0	6.312

4.1.4 Handelsdebiteuren, belastingen, overige vorderingen en overlopende activa

De handelsdebiteuren (€ 0,1 miljoen) betreffen vorderingen op licentiehouders van Chipknip, Acceptgiro, Incasso en iDEAL, en nog te ontvangen bijdragen van derden voor projecten gericht op het verhogen van de kwaliteit en veiligheid van het betalingsverkeer in Nederland. De handelsdebiteuren bestaan uit gefactureerde bedragen die nog niet zijn ontvangen, waarvan € 0,1 miljoen betrekking heeft op vorderingen op aandeelhouders (in 2012 € 0,1 miljoen). De overige debiteuren (€ 2,0 miljoen) hebben betrekking op een vordering op de Betaalvereniging uit hoofde van gezamenlijk gemaakte kosten (in 2012 € 1,4 miljoen).

De belastingen hebben eind 2013 betrekking op een vordering uit hoofde van de omzetbelasting ad € 0,2 miljoen. Eind 2012 had Currence uit hoofde van de vennootschapsbelasting een vordering op de belastingdienst van € 0,4 miljoen en een schuld uit hoofde van de omzetbelasting ad € 0,2 miljoen (zie ook overlopende passiva).

De overige vorderingen (€ 0,7 miljoen) bestaan uit vergoedingen voor transacties die in 2013 hebben plaatsgevonden en diensten die in 2013 zijn verricht, maar per ultimo van het boekjaar nog niet waren gefactureerd (in 2012 € 0,7 miljoen). Van bovengenoemde post heeft een bedrag van € 0,4 miljoen betrekking op nog te factureren bedragen aan aandeelhouders (in 2012 € 0,6 miljoen) en € 0,2 miljoen betrekking op nog te factureren bedragen aan de Betaalvereniging.

De overlopende activa (€ 0,4 miljoen) bestaan uit vooruitbetaalde facturen (in 2013 € 0,1 miljoen en in 2012 € 0,2 miljoen), nog te ontvangen rente (in 2013 € 0,2 miljoen en in 2012 € 0,1 miljoen) en een belastinglatentie die het gevolg is van het tijdelijke verschil tussen de commerciële en fiscale verwerking van de pensioenlast. Deze latentie bedraagt eind 2013 € 0,1 miljoen (in 2012 ook € 0,1 miljoen). Geen van bovengenoemde vorderingen heeft betrekking op een periode langer dan één jaar.

4.1.5 Liquide middelen

De liquide middelen betreffen tegoeden op bankrekeningen en depositorekeningen die direct opeisbaar zijn en termijndeposito's die binnen één jaar vrijvallen/opvraagbaar zijn.

4.2 Passiva

4.2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

4.2.2 Voorzieningen

Het totaal van de voorzieningen bestaat uit een voorziening pensioenen en een voorziening voor latente belastingen. De voorziening pensioenen bestaat eind 2013 uit een geschatte verplichting uit hoofde van verwachte toekomstige indexatieverplichtingen van opgebouwde pensioenen.

De mutatie in de pensioenvoorziening betreft:

	2013	2012
Boekwaarde per 1 januari	827	621
bij: mutatie verplichting uhv verwachte toekomstige toeslagen	156	206
Boekwaarde per 31 december	983	827

Uitgangspunt voor de berekening van de pensioenvoorziening is de toeslagenmatrix van de Pensioenwet 2007, waarbij voor actieve deelnemers van Currence van een toegezegde indexering van opgebouwde pensioenrechten wordt uitgegaan. De volgende parameters zijn bij de berekening gehanteerd: marktrente 3,3% (in 2012 3,9%), een gemiddelde indexatie van 2,0% (in 2012 1,9%) en een ontslagkans van 2,5% per jaar. De mutatie in deze voorziening bij een wijziging van de marktrente (daling van 100bp) bedraagt + € 0,069 miljoen.

De voorziening voor latente belastingen is gevormd vanwege de fiscaal andere wijze van verwerking van de afschrijvingen op immateriële vaste activa. De nominale waarde van de belastinglatentie per 31 december 2013 is € 0,034 miljoen (in 2012 € 0,176 miljoen). De hoogte van de voorziening is berekend tegen het geldende tarief voor de vennootschapsbelasting van 25,0% en een disconteringsvoet van 3,5% (in 2012 ook 3,5%).

De contante waarde van de resterende toekomstige belastingplicht als gevolg van verschillen tussen commerciële en fiscale verwerking van bedrijfslasten (afschrijvingen) is door verschuiving van het meetmoment (eind 2013 in plaats van eind 2012) toegenomen met € 4.000.

Boekwaarde per 1 januari
bij: aanpassing CW
belastinglatentie
af: vrijval inzake Vpb-verplichting
Boekwaarde per 31 december

	2013	2012
	176	330
	4	9
	-146	-163
	34	176

4.2.3 Kortlopende schulden

De uitstaande crediteuren (€ 0,4 miljoen) hebben betrekking op facturen die eind 2013 zijn ontvangen en begin 2014 zijn betaald. Eind 2012 bedroeg deze verplichting € 0,5 miljoen. De verplichting uit hoofde van belastingen bestaat uit verplichtingen opgenomen inzake loonbelasting ad € 0,2 miljoen (in 2012 ook € 0,2 miljoen) en vennootschapsbelasting ad € 0,6 miljoen (in 2012 was dit een vordering van € 0,4 miljoen). Eind 2013 had Currence uit hoofde van de omzetbelasting een vordering van € 0,2 miljoen (zie kortlopende activa, in 2012 was dit een schuld van € 0,2 miljoen).

De overige schulden en overlopende passiva bestaan eind 2013 uit kosten die betrekking hebben op het boekjaar 2013, maar waarvan de facturen op 31 december 2013 nog niet waren ontvangen en een rekening-courant verplichting aan Chipknip C.V. Geen van de schulden heeft een looptijd langer dan één jaar.

4.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Currence heeft voor de omzetbelasting en de vennootschapsbelasting een fiscale eenheid gevormd met al haar dochtervennootschappen. Het vormen van een fiscale eenheid zorgt er voor dat alle ondernemingen die deel uit maken van de fiscale eenheid (zie ook paragraaf 5.2 Consolidatie) aansprakelijk zijn voor respectievelijk de omzetbelasting- en vennootschapsbelastingsschulden van de fiscale eenheid.

Leasecontracten (looptijd één tot vier jaar) worden verantwoord als operationele leasing. De verplichtingen inzake de leasecontracten (lease van auto's) en het huurcontract van de bedrijfsruimte bedragen ultimo 2013 tezamen € 1,6 miljoen (in 2012 € 1,5 miljoen). Hiervan heeft € 0,4 miljoen (in 2012 € 1,4 miljoen) betrekking op het volgende boekjaar. Deze verplichtingen van Currence hebben betrekking op gezamenlijke kosten van Currence en de Betaalvereniging. De bijdrage van de Betaalvereniging in deze kosten bedraagt 50,1%.

De vennootschap heeft zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor schulden voortvloeiende uit rechtshandelingen van haar dochtervennootschappen, als vermeld in paragraaf 5.2 (artikel 2:403 BW).

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

5.1 Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten over 2013 hebben betrekking op licentie-inkomsten Chipknip, Acceptgiro, Incasso en iDEAL en vergoedingen voor verrichte diensten door Currence voor licentiehouders en derden die niet direct samenhangen met het producteigendom van de collectieve betaalproducten. Door afname van de transactieaantallen van Chipknip, Incasso en Acceptgiro en verleende korting op de licentievergoeding in 2013 voor de producten Chipknip, Acceptgiro, Incasso en iDEAL zijn de licentie-inkomsten met circa € 1,0 miljoen afgenomen.

5.2 Lonen, salarissen en sociale lasten

Aan het einde van het boekjaar 2013 waren 33 medewerkers in dienst bij Currence Services B.V., die 31,1 volledige dagtaakeenheden vervulden. Van de totale inzet is conform overeenkomst 50,1% voor rekening van de Betaalvereniging.

	2013	2012
Lonen en salarissen	1.475	1.563
Sociale lasten	182	154
Pensioenlasten	409	470
Totaal	2.066	2.187

5.3 Overige personeelskosten en uitbested werk

De beloning voor commissarissen over 2013 bedroeg € 46.000 (in 2012 € 63.000). De beloning voor bestuurder(s), onderdeel van de lonen, salarissen en sociale lasten, is op grond van artikel 2:383, lid 1 BW niet vermeld. De Directie bestond eind 2011 uit één lid.

	2013	2012
Overige personeelskosten	265	287
Uitbested werk	231	350
Totaal	496	637

Onder de kosten voor uitbested werk wordt de inhuur van interim-krachten en uitbested werk aan externe bedrijven verantwoord.

5.4 Afschrijvingen inzake (im)materiële vaste activa

De afschrijvingen op de vaste activa kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	2013	2012
Afschrijvingen immateriële vaste activa	584	864
Afschrijvingen materiële vaste activa	35	33
Totaal afschrijvingen	619	897

5.5 Kosten merkonderhoud

De kosten voor merkonderhoud bestaan hoofdzakelijk uit kosten voor massamediale promotie- en voorlichtingscampagnes, promotiemateriaal, voorlichting en registratie en bescherming van merknamen. Ook kosten van beveiliging van betaal- en oplaadautomaten zijn hieronder begrepen, evenals kosten voor aanpassingen van producten.

5.6 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten bestaan onder andere uit kosten voor huisvesting, ICT, advieskosten, bureaunkosten en kosten voor bijzondere projecten. De toename van deze kosten is voor een groot deel het gevolg van het verrichten van collectieve werkzaamheden betrekking hebbend op het betalingsverkeer en die niet direct samenhangen met het collectieve producteigendom.

Hieronder volgt een overzicht van de vergoedingen die aan de externe accountant of daaraan gelieerde partijen zijn betaald:

	2013	2012
Vergoeding voor accountantscontrole	48,5	53,5
Vergoeding voor diensten gerelateerd aan accountantscontrole	10,5	8,5
Overige vergoedingen	8,7	13,2
Totaal vergoedingen	67,7	75,2

5.7 Rentebaten en -lasten

De rentebaten hebben betrekking op opbrengsten op uitgezette tegoeden en aangekochte effecten (obligaties).

5.8 Belasting over het resultaat

De effectieve belastingdruk bedraagt 26,2%. Het verschil tussen de effectieve belastingdruk (26,2%) en het tarief vennootschapsbelasting 2013 (25,0%) wordt veroorzaakt door het (tijdelijke) waardeverschil in contante en nominale waarde van de Vpb-latentie inzake de pensioenvoorziening. Dit verschil (€ 15.000) is in de belastinglast verwerkt.

5.9 Financiële risico's

Currence is in zeer beperkte mate blootgesteld aan financiële risico's. Inzake het liquiditeitsrisico zorgt Currence voor een vaste hoeveelheid permanent beschikbare middelen. Inzake het kredietrisico zorgt Currence voor een risicospreiding door de liquiditeiten en/of effecten bij verschillende Nederlandse banken aan te houden.

5.10 Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in paragraaf 2, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

De licentievergoedingen die in rekening zijn gebracht aan licentiehouders die tevens aandeelhouder zijn, zijn gelijk aan de tarieven voor niet-aandeelhouders. Voor het collectieve betaalproduct Chipknip is in het jaar 2000 Chipknip C.V. opgericht. De commanditaire vennoten van Chipknip C.V. zijn ABN AMRO Bank, Bank Nederlandse Gemeenten, Van Lanschot Bankiers, Friesland Bank, ING Bank, Rabobank en SNS Bank. De beherend vennoot van Chipknip C.V. is CeaNet B.V. Chipknip C.V. maakt geen deel uit van de Groep, maar is wel aan te merken als verbonden partij. Vanaf augustus 2005 vinden er geen activiteiten meer in Chipknip C.V. plaats.

Per 1 januari 2012 heeft Currence Services B.V. een overeenkomst met de Betaalvereniging afgesloten waarin afspraken zijn gemaakt over verrekenen van gezamenlijke kosten inzake de gezamenlijke inzet van medewerkers en overige bedrijfsmiddelen. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar.

Amsterdam, 25 april 2014

De directie

P.M. Mallekoote

Vennootschappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke balans | voor resultaatbestemming

In duizenden euro's

		31-12-2013		31-12-2012	
Activa					
Vaste activa					
Financiële vaste activa	7.1		18.288		19.207
Vlottende activa					
Handelsdebiteuren		-		-	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	7.2	3.564		7.534	
Overige vorderingen en overlopende activa		-		-	
Liquide middelen		3		-	
			3.567		7.534
Totaal activa			21.855		26.741

Vennootschappelijke balans | voor resultaatbestemming

In duizenden euro's

		31-12-2013		31-12-2012	
Passiva					
Eigen vermogen	7.3				
Geplaatst kapitaal		30		30	
Agioreserve		11.869		12.897	
Statutaire reserve		-		3.958	
Overige reserves		9.189		8.776	
Resultaat boekjaar		751		1.053	
			21.839		26.714
Voorzieningen			-		-
Kortlopende schulden					
Crediteuren		-		-	
Schulden aan groepsmaatschappijen		-		-	
Belastingen		16		27	
Overige schulden en overlopende passiva		-		-	
			16		27
Totaal passiva			21.855		26.741

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Resultaat deelnemingen
na belastingen
Overige resultaten na belasting
Netto resultaat

	2013	2012
	750	1.015
	1	39
	751	1.053

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

6.1 Algemeen

Currence Holding B.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, Gustav Mahlerplein 33-35. De financiële gegevens van Currence Holding B.V. zijn in de opgenomen geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening verwerkt. Dientengevolge is voor de winst- en verliesrekening van Currence Holding B.V. gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot een vereenvoudigde opstelling conform artikel 2:402 BW.

Voor de gehanteerde grondslagen van balanswaardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de toelichting behorende bij de geconsolideerde jaarrekening. Voor nadere toelichting met betrekking tot de in de balans en de winst- en verliesrekening opgenomen posten wordt eveneens hiernaar verwezen. Ten aanzien van een aantal posten is hierna een nadere analyse opgenomen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarop direct of indirect invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid worden gewaardeerd tegen netto-vermogenswaarde op basis van de waarderingsgrondslagen van de groep.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

7.1 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa was als volgt:

	2013	2012
Waarde per 1 januari	19.207	23.947
bij: Kapitaalstorting deelnemingen	-	-
bij: Resultaat deelnemingen na Vpb	750	1.015
af: Aanpassing CW belastinglatentie	-4	-9
af: Uitkering dividend aan Currence Holding B.V.	-1.665	-5.746
Boekwaarde per 31 december	18.288	19.207

De aanpassing van de contante waarde van de belastinglatentie bij de deelnemingen heeft betrekking op een herberekening van de toekomstige belastingverplichting als gevolg van verschillen tussen de commerciële en fiscale verwerking van bedrijfslasten (afschrijvingen) bij de deelnemingen. Een nadere toelichting hierop is opgenomen bij de verklaring van de mutatie in de agioreserve bij het eigen vermogen (zie 7.3).

7.2 Vordering op groepsmaatschappijen

De tegoeden van Currence Holding B.V. worden, evenals de tegoeden van de overige entiteiten binnen de groep, beheerd door Currence Services B.V. Over de vorderingen tussen groepsmaatschappijen wordt een rente vergoed van Euribor 12-maanden minus 0,5%.

7.3 Eigen vermogen

Het eigen vermogen kent het volgende verloop:

In duizenden euro's	Aandelen kapitaal	Agioreserve	Wettelijke reserve	Statutaire reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 januari 2012	30	16.906	214	5.946	5.578	4.729	33.403
Aanvulling CW voorziening latente belastingplicht	-	-9	-	-	-	-	-9
Afschrijving investering immateriële activa iDEAL	-	-	-214	-	214	-	-
Uitkering dividend 2010 aan aandeelhouders	-	-	-	-5.946	-	-	-5.946
Resultaatbestemming 2011, uitkering dividend	-	-	-	1.746	-	-1.746	-
Resultaatbestemming 2011, uitkering uit agioreserve	-	-4.000	-	4.000	-	-	-
Uitkering dividend 2011 aan aandeelhouders	-	-	-	-1.788	-	-	-1.788
Overige resultaatbestemming 2011	-	-	-	-	2.984	-2.984	-
Onverdeeld resultaat 2012	-	-	-	-	-	1.053	1.053
Stand per 1 januari 2013	30	12.897	0	3.958	8.776	1.053	26.714
Specificatie vermogensmutatie							
Aanvulling CW voorziening latente belastingplicht	-	-4	-	-	-	-	-4
Resultaatbestemming 2011, uitkering aan aandeelhouder	-	-	-	-3.958	-	-	-3.958
Resultaatbestemming 2012, uitkering uit PIN B.V.	-	-1.025	-	-	-640	-	-1.665
Overige resultaatbestemming 2012	-	-	-	-	1.053	-1.053	-
Onverdeeld resultaat 2013	-	-	-	-	-	751	751
Stand per 31 december 2013	30	11.869	0	0	9.189	751	21.839

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 90.000, verdeeld in 1.500.000 aandelen A (inzake PIN B.V.), 1.500.000 aandelen B (inzake Chipknip B.V.), 1.500.000 aandelen C (inzake CeaNet B.V.), 1.500.000 aandelen D (inzake Acceptgiro B.V.), 1.500.000 aandelen E (inzake Currence Incasso B.V.) en 1.500.000 aandelen F (inzake Currence iDEAL B.V.) à € 0,01. Ultimo 2013 waren 600.000 aandelen A, 600.000 aandelen B, 600.000 aandelen C, 600.000 aandelen D, 600.000 aandelen E en 6.000 aandelen F geplaatst en volgestort. Voor de vennootschap PIN B.V. is in 2013 een ontbindingsprocedure opgestart. Op 15 maart 2014 is deze vennootschap geliquideerd.

Agioreserve

De collectieve betaalproducten zijn tegen uitgifte van aandelenkapitaal verkregen. De waarde maakt deel uit van het agio. Dit vermogen is fiscaal niet erkend. De waarde van de IE-rechten wordt fiscaal niet gewaardeerd. Als gevolg hiervan is een voorziening latente belastingen gevormd ten laste van de agioreserve.

De voorziening latente belastingverplichting, zijnde de contante waarde van de resterende toekomstige belastingplicht als gevolg van verschillen tussen commerciële en fiscale verwerking van bedrijfslasten (afschrijvingen), is vanuit de agioreserve aangevuld met € 4.000. De contante waarde is gewijzigd door verschuiving van het meetmoment van eind 2012 naar eind 2013 (in 2012 -/- € 9.000).

Zoals besloten in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van PIN B.V. op 21 mei 2013 is in 2013 € 1,025 miljoen aan agio uitgekeerd aan Currence Holding B.V.

Wettelijke en statutaire reserves

Door het activeren van de investering om iDEAL aan Europese standaarden aan te passen is voor dit deel een wettelijke reserve gevormd ten laste van de overige reserves. De wettelijke reserve is door de laatste afschrijving van deze investering in 2012 komen te vervallen.

In de statuten van Currence is opgenomen dat uitgekeerde resultaten van dochtervennootschappen van Currence Holding B.V., waarvoor letteraandelen zijn uitgegeven, zullen worden toegevoegd aan een daarvoor gevormde dividendreserve per letteraandeel. Over 2011 is een uitkering gedaan door PIN B.V. ten behoeve van de houders van letteraandelen A. Het restant van deze reserve (€ 3,958 miljoen) is in 2013 uitgekeerd.

Overige reserves en onverdeeld resultaat

Het resultaat over 2012 van PIN B.V. is, zoals besloten in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van deze productvennootschap op 21 mei 2013, toegevoegd aan de overige reserves van PIN B.V. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is tevens besloten om een deel van de opgebouwde overige reserves van PIN B.V. (€ 0,640 miljoen) uit te keren aan de aandeelhouders. In 2014 is PIN B.V. geliquideerd. Het restant van de tegoeden van PIN B.V. zal in 2014 worden uitgekeerd aan de aandeelhouders.

De resultaten van de overige vennootschappen over 2012 zijn toegevoegd aan de overige reserves van de betreffende vennootschappen.

7.4 Personeel

Er zijn geen werknemers in dienst van de vennootschap. De directie bestond uit één lid. De directie ontvangt uit hoofde van deze functie bij de vennootschap geen bezoldiging.

Amsterdam, 25 april 2014

De directie

P.M. Mallekoote

Overige gegevens

8.1 Statutaire bepaling inzake resultaatbestemming

De resultaatbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 18 van de statuten. Hierin is onder andere het volgende bepaald:

1. De winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders;
2. Uitkeringen kunnen slechts plaatshebben tot ten hoogste het vrij uitkeerbare deel van het eigen vermogen mits tevens wordt voldaan aan een solvabiliteitseis;
3. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is;
4. De algemene vergadering kan, met inachtneming van het gestelde in lid 2, besluiten tot uitkering van interim-dividend en tot uitkeringen ten laste van een reserve;
5. De vordering van de aandeelhouder tot uitkering verjaart door een tijdsverloop van vijf jaren.

8.2 Resultaatbestemming

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld om het resultaat exclusief deelnemingen na belasting (€ 1.000) ter beschikking te stellen aan de vennootschap die dit resultaat zal toevoegen aan de overige reserves.

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt verder voorgesteld om de resultaten van de productvennootschappen (in totaal € 750.000) toe te voegen c.q. ten laste te brengen van de overige reserves van deze deelnemingen.

Daarnaast wordt voorgesteld om restant van het vermogen van PIN B.V. (€ 61.000) toe te voegen aan dividendreserve A en uit te keren aan de houders van letteraandelen A, de uitgekeerde agioreserve en overige reserves van Incasso (samen € 4.500.000) toe te voegen aan dividendreserve D en uit te keren aan de houders van letteraandelen D en de uitgekeerde overige reserves van Currence Services B.V. (€ 1.826.000) toe te voegen aan de algemene dividendreserve en uit te keren aan de houders van alle letteraandelen.

8.3 Gebeurtenissen na balansdatum

De liquidatie van PIN B.V. is op 15 maart 2014 gerealiseerd. Er hebben zich verder geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

8.4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Currence Holding B.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2013 van Currence Holding B.V. te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Currence Holding B.V. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 25 april 2014

KPMG Accountants N.V.

E.D.H. Vinke-Smits RA